

Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi 12(3) Ek
Journal of Occupational Therapy and Rehabilitation 12(3) Supplement

III. Uluslararası Katılımlı Ergoterapi ve Rehabilitasyon
Kongresi Özet Bildiri Kitapçığı

SÖZEL BİLDİRİ LİSTESİ

1. Otizm Spektrum Bozukluğu olan Adölesanlarda Duyusal Modülasyon Becerilerinin İncelenmesi

Investigation of Sensory Modulation Skills in Adolescents with Autism Spectrum Disorder

2. Moebius Sendromlu Bir Olguda Kapsamlı Ergoterapi Değerlendirmesi ve ICF Çerçevesinde Müdahale Örneklerinin Tartışılması

Comprehensive Occupational Therapy Evaluation in a Case with Moebius Syndrome and Discussion of Intervention Examples within the Framework of ICF

3. Tipik gelişim gösteren çocuklarda uyku problemleri ile duyuşal işleme arasındaki ilişki

The relationship between sleep problems and sensory processing in typically developing children

4. Hemiparetik Serebral Palsili Çocuklarda Duyusal İşleme Paternleri ile Üst Ekstremitte Fonksiyonlarının Hareket Kalitesi Arasındaki İlişkinin Araştırılması: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Investigation of the Relationship Between Sensory Processing Patterns and Movement Quality of

5. Depremden Doğrudan veya Dolaylı Olarak Etkilenen Üniversite Öğrencilerinin Ruh Sağlığı Durumlarının İncelenmesi

Examination Of Mental Health Status Of University Students Directly Or Indirectly Affected By The Earthquake

6. Depresyon Tanısı Almış Bireye Yönelik Yapılandırılmış Ergoterapi Müdahalesinin Etkinliği: Olgu Sunumu

Effectiveness of Structured Occupational Therapy Intervention for Individuals Diagnosed with Depression: Case Report

7. Sağlıklı Bireylerde Duyusal İşleme ile Kişilerarası Yetkinlik Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Sensory Processing and Interpersonal Competence Skills in Healthy Individuals

8. Telerehabilitasyonla Gerçekleştirilen Öz Yönetim Programının Sklerodermalı Bireylerin Okupasyonel Performansı ve Memnuniyeti Üzerine Etkisi

The Effect of the Self-Management Program Performed with Telerehabilitation on the Occupational Performance and Satisfaction of Individuals with Scleroderma

9. Mülteci Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Aktivite-Rol Katılımının İncelenmesi

Examination of Sensory Processing Skills and Activity-Role Participation in Refugee Children

10. Serebral Palsili Çocuklarda Problemlı Medya Kullanımı ve Uyku Kalitesi İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Problematic Media Use and Sleep Quality in Children with Cerebral Palsy

11. Yaşlı Bireylerde Kanada Okupasyonel Performans Ölçeği'nin Psikometrik Özellikleri

Psychometric Properties of the Canadian Occupational Performance Measure in Elderly Individuals

12. Çok Amaçlı Oyun Temelli Rehabilitasyon Standı

Multi-Purpose Game-Based Rehabilitation Stand

13. Okul Öncesi Çocuğu Olan Çalışan ve Çalışmayan Annelerde Çocuk Yetiştirme Tutumu ve Okupasyonel Dengenin Karşılaştırması

Comparison of Child-Rearing Attitudes and Occupational Balance in Working and Non-Working Mothers with Preschool Children

14. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğa Sahip Annelerin Yaşam Kalitelerinin İncelenmesi

Investigation of Quality of Life of Mothers of Children with Autism Spectrum Disorder

15. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Uyku Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Sensory Processing Skills and Sleep in Children with Autism Spectrum Disorder

16. Müzik Terapinin Şizofreni Tanılı Bireylerde Günlük Yaşam Aktivitelerine Katılımlarına ve Yaşam Kalitelerine Etkisinin İncelenmesi

Examining the Effect of Music Therapy on Participation in Daily Living Activities and Quality of Life in Patients Diagnosed with Schizophrenia

17. Williams Sendromlu Bir Vakada Bireyselleştirilmiş Ergoterapi Programının Motor ve Bilişsel Becerilere Etkisi

The Effect of Individualized Occupational Therapy Program on Motor and Cognitive Skills in a Case with Williams Syndrome

18. Epilepsisi Olan ve Olmayan Özel Gereksinimli Çocukların Duyusal İşleme Becerileri ile Günlük Yaşam Aktivitelerinin Karşılaştırılması

Comparison of Sensory Processing Skills and Daily Living Activities of Children with Special Needs with and without Epilepsy

19. Özgül Öğrenme Güçlüğü Tanısı Olan Çocukların Bakım Verenlerinin Okupasyonel Dengelerinin Çalışma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Comparison of Occupational Balance of Caregivers of Children with Specific Learning Disabilities According to Employment Status

20. Nörogelişimsel Bozukluğa Sahip Çocukların ve Annelerinin Uyku ile İlgili Davranışlarının İncelenmesi

Investigation of Sleep Related Behaviours of Children with Neurodevelopmental Disorder and Their Mothers

21. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Beslenme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Sensory Processing Skills and Feeding in Children with Autism Spectrum Disorder

22. Karpal Tünel Sendromlu Ev Hanımlarında Ergonomi Eğitiminin Semptom Şiddetine, Fonksiyonel Duruma ve Uyku Kalitesine Etkisinin İncelenmesi

Examining The Effect Of Ergonomics Education On Symptom Severity, Functional Status, And Sleep Quality In Housewives With Carpal Tunnel Syndrome

23. Otizimli Çocukların Bakım Verenlerinde Okupasyonel Dengenin İncelenmesi

Examination of Occupational Balance in Caregivers of Children with Autism

24. Omuz Ağrısı Omuz Pozisyon Hissini Gerçekten Azaltır mı?: Bir Pilot Çalışma

Does Shoulder Pain Really Reduce Shoulder Position Sense?: A Pilot Study

25. Otizm Spektrum Bozukluğu Tanılı Çocukların Bakım Verenlerinin Aktivite Problemlerinin Belirlenmesi ve Aktivite Performansının-Memnuniyetinin İncelenmesi

Examination of Activity Performance in Caregivers of Children Diagnosed with Autism Spectrum Disorder

26. Stresle Başa Çıkma Stratejilerinin İnterosepsiyon ve Psikolojik Sağlamlık Üzerine Etkisi

The Impact of Coping Strategies on Interoception and Psychological Resilience in Response to Stress

27. Covid-19 Pandemisi Sonrası Çalışma Modellerinin Bilişsel Beceriler Açısından Karşılaştırılması

Comparison of Post-Covid-19 Pandemic Work Models in terms of Cognitive Abilities

28. İnmeli Bireylerde Aktivite-Rol Yeterliliği, Okupasyonel Denge ve Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship Between Occupational Competence, Occupational Balance, and Resilience in Individuals with Stroke

29. Fiziksel Engelli Bireylerin Bakım Verenlerine Uygulanan Kişi Merkezli Ergoterapi Müdahalesinin Bakım Yüküne ve Yaşam Kalitesine Etkisi

The Effect Of Person-Centered Occupational Therapy Intervention On Care Burden And Life Quality Of Physically Disabled Individuals' Caregivers

30. El Yaralanması Geçiren Bireylerin E-Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi

Investigation Of E-Health Literacy Levels of Individuals With Hand Injury

31. Yanık Kurtulanlarında Katılım

Participation in Burn Survivors

Otizm Spektrum Bozukluğu olan Adölesanlarda Duyusal Modülasyon Becerilerinin İncelenmesi

Investigation of Sensory Modulation Skills in Adolescents with Autism Spectrum Disorder

Sinem KARS¹, Suzan KAYA EVSEN², Meral HURİ³

¹ Uzman Ergoterapist, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Uzman Ergoterapist, İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Ülkemizde otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan adölesan sayısı artmaktadır. Uluslararası alanyazında adölesan dönemdeki OSB'li bireylerde duyuşal işleme becerilerinde zorluk olabileceği sıklıkla vurgulanmaktadır. Bu nedenle ülkemizde OSB'li adölesanların duyuşal modülasyon becerilerinin incelenmesi amacıyla bu çalışma yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Bu çalışmaya 10-18 yaş arası OSB'li 54 adölesan katılmıştır. Çalışmada sosyodemografik veri formu ve Adolesan/Yetişkin Duyu Profili kullanılmıştır. Veriler Google form ile çevrimiçi olarak toplanmıştır. Bulgular frekans analizi ile analiz edilmiştir. **Sonuçlar:** Adölesanların %94'ü (n=51) erkektir. Adölesan/Yetişkin Duyu Profili sonuçlarına göre, kayıt çeyrek dairesinde adölesanların %7,4'ü (n=4) çoğu kişiden çok daha fazla farklılık, %22,2'si (n=12) çoğu kişiden daha fazla farklılık göstermiştir. Arayış çeyrek dairesinde adölesanların %9,3'ü (n=5) çoğu kişiden çok daha az farklılık, %42,6'sı (n=23) çoğu kişiden daha az farklılık göstermiştir. Hassasiyet kayıt çeyrek dairesinde adölesanların %29,6'sı (n=16) çoğu kişiden çok daha fazla farklılık, %11,1'i (n=6) çoğu kişiden daha fazla farklılık göstermiştir. Kaçınma çeyrek dairesinde adölesanların %25,9'u (n=14) çoğu kişiden daha fazla farklılık, %22,2'si (n=12) çoğu kişiden çok daha fazla farklılık göstermiştir. **Tartışma:** Çalışmamızda adölesan OSB'li bireylerde duyuşal modülasyon becerilerinde farklılık olduğu saptanmıştır. Ülkemizde adölesan otizm spektrum bozukluğu olan bireylere yönelik ergoterapi değerlendirmelerinin ve müdahalelerinin önemli olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu; Adolesan; Duyusal modülasyon

ABSTRACT

Purpose: The number of adolescents with autism spectrum disorder (ASD) is increasing in Turkey. Individuals with ASD in adolescence may have difficulties in sensory processing skills. Therefore, we examined the sensory modulation skills of adolescents with ASD. **Material and Methods:** 54 adolescents participated. Sociodemographic data form and Adolescent/Adult Sensory Profile (AASP) were used. Data was collected online with Google Forms. The findings were analyzed by frequency analysis. **Results:** According to the AASP results, 7.4% (n=4) of the adolescents in the low registration quadrant showed differences much more than most people, and 22.2% (n=12) showed differences more than most people. In the sensation seeking quadrant, 9.3% (n=5) showed differences much less than most people, and 42.6% (n=23) showed differences less than most people. In the sensory sensitivity quadrant, 29.6% (n=16) showed differences more than most people, and 11.1% (n=6) showed differences much more than most people. In the sensation avoiding, 25.9% (n=14) showed differences more than most people, and 22.2% (n=12) showed differences much more than most people. **Discussion:** There were differences in sensory modulation skills in adolescent with ASD. Occupational therapy evaluations and interventions for adolescents with ASD will be important in Turkey.

Keywords: Autism spectrum disorder; Adolescent; Sensory modulation

Moebius Sendromlu Bir Olguda Kapsamlı Ergoterapi Değerlendirmesi ve ICF Çerçevesinde Müdahale Örneklerinin Tartışılması

Comprehensive Occupational Therapy Evaluation in a Case with Moebius Syndrome and Discussion of Intervention Examples within the Framework of ICF

İbrahim ERARSLAN¹, Mazlum URUÇ², Ela TARAKCI³

¹ Arş. Gör., İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Erg., İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

³ Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada doğuştan fasiyal sinir paralizi olan, uyku ve duyuşsal problemleriyle kliniğe başvuran Moebius Sendromlu olgunun kapsamlı ergoterapi değerlendirmesini sunmak ve ICF çerçevesinde müdahale örneklerini incelemek amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** ICF çerçevesinde değerlendirilen olgunun problemleri alanları belirlendi. Olgunun aktivite tercihleri Kanada Aktivite Performans Ölçümü (KAPÖ) ile belirlendi. Bebeklik çağındaki duyuşsal işleme özelliklerini değerlendirmek ve tanımlamak için Bebeklik Çağı Duyu Profili 2 (BÇDP-2) bakım verenlere ise Bakım Veren Anketi uygulandı. **Sonuçlar:** Olgunun KAPÖ'de önem sırasına göre belirlenen aktiviteleri; uyku, yemek yeme ve emekleme oldu. Çocuğa yapılan BÇDP-2'ye göre çeyrekler bölümünde arayış, kaçınma, hassasiyet ve kayıtlı kalmada bölümlerinde 'diğerlerinin çoğu gibi' bulundu. Duyuşsal ve davranışsal bölümlerin içinde bulunan genel, işitsel ve görşel bölümlerinde 'diğerlerinden çok daha fazla' hareket ve dokunma bölümlerinde 'diğerlerinin çoğu gibi' oral ve davranışsal bölümlerde 'diğerlerinden daha fazla' bulundu. **Tartışma:** Moebius sendromlu olgularla yapılan çalışmalarda ergoterapi müdahale yöntemlerinin kullanılması gerektiğinden bahsedilmiştir ancak bu yöntemlerin kullanıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ergoterapi bakış açısının ve müdahale yöntemlerinin Moebius sendromlu olgularda etkisinin görülebilmesi için ICF temelli ergoterapi müdahalesi içeren çalışma sayısının artması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aktivite, Ergoterapi, ICF, Moebius sendromu

ABSTRACT

Purpose: This study aims to present a comprehensive occupational therapy evaluation of a case with Moebius Syndrome, who had congenital facial nerve paralysis and was admitted to the clinic with sleep and sensory problems, and to examine intervention examples within the framework of ICF. **Material and Methods:** Problematic areas of the phenomenon evaluated within the framework of ICF were determined. The subject's activity preferences were determined by the Canadian Activity Performance Measure (COPM). In order to evaluate and define sensory processing characteristics in infancy, the Taddler Sensory Profile 2 (TSP-2) Caregiver Questionnaire was applied to caregivers. **Results:** Activities of the case determined in order of importance in KAPÖ: It was sleeping, eating and crawling. According to the child's TSP-2, the child was found to be 'like most of the others' in the quadrants of seeking, avoidance, sensitivity and retention. Within the sensory and behavioral sections, it was found 'much more than others' in the general, auditory and visual sections, 'like most of the others' in the movement and tactile sections, and 'more than others' in the oral and behavioral sections. **Discussion:** It was mentioned that occupational therapy intervention methods should be used in studies conducted with cases with Moebius syndrome, but no study was found in which these methods were used. In order to see the positive effects of occupational therapy intervention in cases with Moebius syndrome, There is a need for further studies involving ICF-based occupational therapy intervention.

Key Words: Activity, ICF, Moebius syndrome, Occupational therapy

Tipik Gelişim Gösteren Çocuklarda Uyku Problemleri ile Duyusal İşleme Arasındaki İlişki

The Relationship Between Sleep Problems and Sensory Processing in Typically Developing Children

Remziye AKARSU¹, Mümine TUĞLA²

¹ Öğr. Gör., Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Ergoterapist, İyilikhane Çocuk Derneği, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı tipik gelişim gösteren çocuklarda uyku problemleri ile duysal işleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 3-6 yaş arası 171 tipik gelişim gösteren çocuk katıldı. Değerlendirmeler, Demografik Form, Duyu Profili (DP) ve Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi (ÇUAA) ile gerçekleştirildi. İstatistiksel analiz için SPSS 22.00 programı kullanıldı. **Sonuçlar:** DP duysal işlem, davranışsal-duygusal cevaplar ve modülasyon puanları ile ÇUAA parasomni ($r_s=-0.361$; -0.447 ; -0.436), gün içi uykululuk ($r_s=-0.329$; -0.384 ; -0.386) ve uyku kaygısı ($r_s=-0.200$; -0.152 ; -0.187) puanları arasında negatif anlamlı bir korelasyon tespit edildi ($p < 0.05$). **Tartışma:** Çalışmamızda tipik gelişim gösteren çocukların uyku problemleri ile duysal işleme becerileri arasında bir ilişki olduğu görülmüştür. Uykunun çocuk gelişimi için önemli bir okupasyon alanı olduğu düşünüldüğünde, uyku problemlerinin bir nedeni olarak duysal işleme becerileri değerlendirilmeli, gerekli müdahaleler gerçekleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Tipik gelişim gösteren çocuklar, Duyusal işleme, Uyku

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to examine the relationship between sleep problems and sensory processing skills in typically developing children. **Materials and Methods:** 171 typically developing children aged 3-6 years participated in the study. Assessments were made with Demographic Form, Sensory Profile (DP) and Child Sleep Habits Questionnaire (CSHQ). SPSS 22.00 program was used for statistical analysis. **Results:** It states that there is a negative significant correlation between DP sensory processing, behavioral-emotional responses, and modulation scores with ÇUAA parasomnia ($r_s=-0.361$; -0.447 ; -0.436), daytime sleepiness ($r_s=-0.329$; -0.384 ; -0.386), and sleep anxiety ($r_s=-0.200$; -0.152 ; -0.187) scores ($p < 0.05$). **Discussion:** In our study, it was observed that there was a relationship between sleep problems and sensory processing skills of typically developing children. Considering that sleep is an important occupational area for child development, sensory processing skills should be evaluated as a cause of sleep problems and necessary interventions should be implemented.

Keywords: Typically developing children, Sensory processing, Sleep

Hemiparetik Serebral Palsili Çocuklarda Duyusal İşleme Paternleri ile Üst Ekstremitte Fonksiyonlarının Hareket Kalitesi Arasındaki İlişkinin Araştırılması: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Investigation of the Relationship Between Sensory Processing Patterns and Movement Quality of Upper Extremity Functions in Children with Hemiparetic Cerebral Palsy: A Randomized Controlled Study

Ezginur GÜNDOĞMUŞ¹, Meral HURİ²

¹ Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Serebral palside (SP) duyu bozuklukları literatürde geniş çapta tartışılmaktadır. Bu popülasyonda bildirilen ana duysal problemler stereognoz, dokunsal ayırmacılık ve propriyosepsiyondur. Ancak SP'de duysal işleme bozukluklarını ele alan çok fazla çalışma yoktur. Bu nedenle bu çalışmada hemiparetik serebral palsi (HCP) tanısı alan çocuklarda duysal işleme ile el becerisi ve hareket kalitesi arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve bunun normal gelişim gösteren çocuklarla karşılaştırılması amaçlandı. **Gereç ve Yöntem:** Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Pediatri Ünitesinde 3-8 yaş arası toplam 30 çocuk (15 HCP; 15 TDC) ile gerçekleştirildi. Homojenliği sağlamak için çalışmaya katılmadan önce GMFCS ve MACS kullanıldı. Üst ekstremitte fonksiyonlarını değerlendirmek için QUEST kullanıldı. Duyusal süreçleri değerlendirmek için Duyusal Profil kullanıldı. **Sonuçlar:** HCP'li çocuklarda üst ekstremitte fonksiyonlarında Ayrılmış Hareketler, Kavrama, Ağırlık Taşıma ve Koruyucu Ekstansiyon alanları modülasyon süreçleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlendi ($p < 0.05$). Tipik gelişim gösteren çocuklarla karşılaştırıldığında; Ayrılmış Hareketler, Ağırlık Taşıma, Görsel İşleme, Dokunma İşleme, Duyusal Tepkiler ve Aktiviteyi Etkileyen Görsel Efektleri Düzenleme ile Duyusal ve Sosyal Tepkiler arasında anlamlı ilişkiler ve farklılıklar bulundu ($p < 0.05$). **Tartışma:** Sonuçlara göre, duysal işleme açısından anlamlı bir farklılık ve ilişki olduğu görüldü. Bu nedenle hemiparetik serebral palsili çocukların müdahale süreci öncesinde motor becerilerinin yanı sıra duysal süreçlerinin de değerlendirilmesi önemlilik içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Serebral palsi, Duyusal işleme, Üst ekstremitte fonksiyonu

ABSTRACT

Purpose: Sensory disorders in cerebral palsy (CP) are widely discussed in the literature. The main sensory problems reported in this population are stereognosis, tactile discrimination, and proprioception. However, there are not many studies addressing sensory processing disorders in CP. Therefore, this study aimed to determine the relationship between sensory processing and dexterity and movement quality in children diagnosed with hemiparetic cerebral palsy (HCP) and to compare this with typically developing children. **Material and Methods:** This study was conducted at Hacettepe University Pediatrics Unit with a total of 30 children (15 HCP; 15 TDC) aged 3-8 years. GMFCS and MACS were used before study participation to ensure homogeneity. QUEST was used to evaluate upper extremity functions. Sensory Profile was used to assess sensory processes. **Results:** A significant relationship was observed between the modulation processes of the Dissociated Movements, Grasping, Weight Bearing and Protective Extension areas in upper extremity functions in children with HCP ($p < 0.05$). Compared to typically developing children; Significant relationships and differences were found between Dissociated Movements, Weight Bearing, Visual Processing, Tactile Processing, Emotional Responses, and Regulating Visual Effects That Affect Activity, and Emotional and Social Responses ($p < 0.05$). **Discussion:** According to the results, there was a significant difference and relationship in terms of sensory processing. For this reason, it is important to evaluate the sensory processes as well as the motor skills of children with hemiparetic cerebral palsy before the intervention process.

Keywords: Cerebral palsy, Sensory processing, Upper extremity function

Depremden Doğrudan veya Dolaylı Olarak Etkilenen Üniversite Öğrencilerinin Ruh Sağlığı Durumlarının İncelenmesi

Examination Of Mental Health Status Of University Students Directly or Indirectly Affected by The Earthquake

Yunus AYIK¹, Hümeysra KAYA¹, Sümeysre SARIŞAHİN², Başar ÖZTÜRK³

¹ Ergoterapist, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Arş. Gör., Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Doç. Dr., Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Ani başlangıçlı afetler hızlı veya beklenmedik bir şekilde ortaya çıkan tehlikeli bir olayın tetiklediği felaket olarak tanımlanır. Afetler bireyin fiziksel, zihinsel ve sosyal refahı üzerindeki olumsuz etkileri içerebilir. Bu çalışmanın amacı Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat tarihli depremden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı durumlarını incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmamıza depremden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen üniversite öğrencileri dahil edilmiştir. Öğrencilere Demografik Bilgi Formu, Olayların Etkisi Ölçeği, Deprem Kaygı Ölçeği ve Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği uygulanmıştır. Shapiro-Wilk testi ile grupların normal dağılımadığı görülmüş olup grup karşılaştırmaları için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmamıza yaşları 18 ile 42 arasında değişen 109 üniversite öğrencisi katılmıştır. Doğrudan etkilenen ve dolaylı etkilenen öğrenciler arasında olayların etkisi, anksiyete, depresyon ve kaygı alt parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$); stres alt parametresinde anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$). **Tartışma:** Depremden doğrudan etkilenen üniversite öğrencileri olayların etkisi, anksiyete, depresyon, kaygı gibi alt parametrelere dolaylı etkilenen öğrencilere göre daha duyarlıdır; bununla birlikte dolaylı etkilenen öğrencilerin de duyarlı olduğu parametreler (deprem kaygısı, olayların etkisi) bulunmaktadır. Depremden etkilenmiş olmak ruh sağlığını uzun vadede etkilemektedir bu sebeple deprem sonrası üniversite öğrencilerinde psikolojik sağlamlığı güçlendirmeye, stresle başa çıkma yöntemlerini öğrenmeye yönelik değerlendirmelerin ve eğitimlerin verilmesini önermekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Afetler, Öğrenciler, Ruh sağlığı

ABSTRACT

Purpose: Disasters can have negative impacts on an individual's physical, mental, and social health. The purpose of this study was to examine the mental health status of university students directly or indirectly affected by the February 6 Kahramanmaraş earthquake. **Material and Methods:** University students directly or indirectly affected by the earthquake were included in our study. Demographic Information Form, Impact of Events Scale, Earthquake Anxiety Scale and Depression-Anxiety-Stress Scale were applied to the students. Shapiro-Wilk test showed that groups were not normally distributed, and Mann Whitney U test was used for group comparisons. **Results:** A total of 109 university students aged between 18 and 42 participated in the study. A statistically significant difference was found between groups in the impact of events, anxiety, depression and apprehension sub-parameters ($p<0.05$); no significant difference was found in the stress sub-parameter ($p>0.05$). **Discussion:** Students directly affected by the earthquake were more sensitive to sub-parameters such as event impact, anxiety, depression, and apprehension than indirect ones; however, there are also parameters (earthquake-concerns, impact of events) to which those indirectly affected are sensitive. Being affected by the earthquake affects long-term mental health, therefore we recommend that assessment and training be provided to enhance the psychological resilience of university students after the earthquake.

Keywords: Disasters, Students, Mental health

Depresyon Tanısı Almış Bireye Yönelik Yapılandırılmış Ergoterapi Müdahalesinin Etkinliği: Olgu Sunumu

Effectiveness of Structured Occupational Therapy Intervention for Individuals Diagnosed with
Depression: Case Report

Tuğba ÜNAL¹, Beyzanur DEMİRCİ², İbrahim ERARSLAN³

¹ Ergoterapist, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Araştırma Görevlisi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Araştırma Görevlisi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Günümüzde birçok insan depresyon gibi duygudurum problemi yaşamakta ve bu problemlerle başa çıkabilmek için zaman zaman desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Bu olgu sunumunda, majör depresyon tanısı almış, katılımı kısıtlanmış bireyin ergoterapi müdahalesiyle okupasyonel katılımını arttırmak amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Bildiri için onam alınan, 18 yaşında, kadın, lise mezunu ve ailesiyle birlikte yaşayan danışan, majör depresyona ek olarak konversiyon bozukluğu tanısı almış ve bir psikiyatrist desteğiyle birlikte ilaç tedavisi almaktadır. Danışanın değerlendirilmesinde Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği ve SWOT analizi yapılmıştır. Danışanın okupasyonel katılımı bireye özgü yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Danışanın evdeki ortamı gözlemlenmiş, katılımı kısıtlayan ya da destekleyen çevresel koşulları değerlendirilmiştir. Güçlü ve güçlendirilmeye ihtiyacı olan yönleri değerlendirildikten sonra müdahale planı oluşturulmuştur. Toplam 16 seanstan oluşan müdahale programı 2 ay boyunca haftada 2 kez uygulanmış ve danışan tüm seanslara katılım göstermiştir. **Sonuçlar:** Olgunun Beck Depresyon Ölçeği skoru müdahale öncesi 34, müdahale sonrası 27 ve Beck Anksiyete Ölçeği skoru müdahale öncesi 45, müdahale sonrası 35 olarak ölçülmüştür. Bu sonuçlar, danışanın duygudurumunda iyileşme olduğunu göstermektedir. **Tartışma:** Çalışmamızda, SWOT analizi ve ev ziyaretleri sonucu uygulanan yapılandırılmış ergoterapi müdahalesinin depresyon tanılı bireyin okupasyonel katılımını desteklemede etkili olduğu görüşünderiz. SWOT analizi içeren, bireye özgü ve ruh sağlığına yönelik yapılandırılmış ergoterapi müdahalesini içeren çalışmaların artması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Ergoterapi, Ruh sağlığı, Depresyon, Vaka çalışması

ABSTRACT

Purpose: Many people have emotional disorder and need support to cope with such problems. The study, an individual diagnosed with major depression and limited participation aims at increasing occupational participation through intervention of occupational therapy. **Material and Methods:** 18-year-old woman, a high school graduate, living with her family, was diagnosed with conversion disorder and major depression, and is receiving medication with the support of a psychiatrist. Beck Depression Inventory (BDI), Beck Anxiety Inventory (BAI), SWOT analysis were applied for the evaluation of client. The client's occupational participation was obtained through individually structured interviews. The client's home environment was observed, environmental conditions that restricted or favoured participation were assessed. After assessing strengths and aspects that need to be strengthened, an intervention plan was created. The intervention program (16 sessions), was implemented twice a week for 2 months. **Results:** The patient's BDI score was 34 before and 27 after the intervention, the BAI score was 45 before and 35 after the intervention. **Discussion:** In the study, we believed that structured OT intervention is effective in supporting occupational participation of individual diagnosed with depression. We believe that there should be more work involving SWOT analysis, individual-specific and structured OT interventions for mental health.

Keywords: Occupational Therapy, Mental health, Depression, Case study

Sorumlu Yazar (Corresponding Author): Tuğba ÜNAL E-mail: unaltugba034@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-8535-6844

Sağlıklı Bireylerde Duyusal İşleme ile Kişilerarası Yetkinlik Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Sensory Processing and Interpersonal Competence Skills in Healthy Individuals

Selin KUZU¹, Özge Buket ARSLAN²

¹ Ergoterapist, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Dr. Öğr. Gör. Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Amacımız, sağlıklı bireylerde duysal işleme ile kişilerarası yetkinlik becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 18-65 yaş aralığında 89 birey (23 erkek, 63 kadın) dahil edilmiştir. Duyusal işleme becerileri Adölesan/Yetişkin Duyu Profili ile, kişilerarası yetkinlik becerileri Kişilerarası Yetkinlik Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Adölesan/Yetişkin Duyu Profiline kayıt, araştırma, hassasiyet ve kaçınmadan oluşan 4 alt boyutu ile Kişilerarası Yetkinlik Ölçeğinin ilişki başlatma, duygusal destek, etki bırakma, kendini açma ve çatışma yönetiminden oluşan 5 alt boyutu arasındaki ilişki Spearman Korelasyon analiziyle incelenmiştir. **Sonuçlar:** Bireylerin yaş ortalaması 25,5±8,6 (18-59 yaş) bulunmuştur. Kayıt ile duygusal destek ($r = -0,300$, $p < 0,01$) ve kayıt ile çatışma yönetimi ($r = -0,220$, $p < 0,05$) boyutları arasında negatif ilişki, araştırma ve ilişki başlatma ($r = 0,275$, $p < 0,05$) ile araştırma ve kendini açma ($r = 0,285$, $p < 0,05$) boyutları arasında pozitif ilişki, hassasiyet ve çatışma yönetimi ($r = -0,288$, $p < 0,01$) arasında negatif ilişki, kaçınma ile çatışma yönetimi arasında ise negatif ilişki ($r = -0,231$, $p < 0,05$) olduğu tespit edilmiştir. **Tartışma:** Çalışmamız sonucu duysal süreçlerinde düşük kayıt yaşayan bireylerin daha az duygusal desteğe erişilebildiği, duysal arayışa sahip bireylerin ilişki başlatma ve kendini açma konusunda yetkin olduğu ve duysal hassasiyete sahip bireylerin ilişkilerdeki çatışma yönetiminde zorlandıklarını söyleyebiliriz. Duyusal işleme problemlerine yönelik farklı sosyal becerileri destekleyici müdahalelerin önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Duyusal işleme, Duyusal işleme bozukluğu, Duyusal hassasiyet, Kişilerarası yetkinlik, Sosyal beceriler

ABSTRACT

Purpose: We aim to examine the relationship between sensory processing and interpersonal competence skills in healthy individuals. **Material and Methods:** 89 individuals (23 men, 63 women) between the ages of 18-65 were included. Sensory processing skills were assessed with the Adolescent/Adult Sensory Profile, and interpersonal competence skills were assessed with the Interpersonal Competence Scale. The relationship between the 4 sub-dimensions (registration, seeking, sensitivity, avoiding) of the Adolescent/Adult Sensory Profile, and the 5 sub-dimensions (relationship initiation, emotional support, influence, self-disclosure, conflict management) of the Interpersonal Competence Scale was examined with Spearman Correlation analysis. **Results:** The mean age was 25.5±8.6(18-59 years). A negative relationship was found between registration and emotional support($r=-0.300$, $p<0.01$), registration and conflict management ($r=-0.220$, $p<0.05$), sensitivity and conflict management($r=-0.288$, $p<0.01$), and avoidance and conflict management ($r=-0.231$, $p<0.05$). A positive relationship was found between the competencies of seeking and relationship initiation ($r=0.275$, $p<0.05$) and seeking and self-disclosure($r=0.285$, $p<0.05$). **Discussion:** We found that individuals with low level of sensory process have access to less emotional support, individuals with sensory seeking are competent in initiating relationships and self-disclosure, and individuals with sensory sensitivity have difficulty in conflict management in relationships. Interventions that support different social skills are important for sensory processing problems.

Keywords: Sensory processing, Sensory processing disorder, Sensory sensitivity, Interpersonal competence, Social skills

Telerehabilitasyonla Gerçekleştirilen Öz Yönetim Programının Sklerodermalı Bireylerin Okupasyonel Performansı ve Memnuniyeti Üzerine Etkisi

The Effect of the Self-Management Program Performed with Telerehabilitation on the Occupational Performance and Satisfaction of Individuals with Scleroderma

Emirhan KARAKUŞ¹, Fulden SARI², Aslıhan AVANOĞLU GÜLER³, Deran OSKAY⁴, Çiğdem ÖKSÜZ⁴

¹Uzm. Erg., Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi, Toplum Ruh Sağlığı Merkezi, Edirne, Türkiye

²Dr. Arş. Gör., Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bingöl, Türkiye

³Uzm. Dr., Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

⁴Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

⁵Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, sklerodermalı bireylere yönelik öz yönetim programının algılanan okupasyonel performans ve memnuniyet üzerine etkisinin incelenmesi amacıyla planlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 29 sklerodermalı birey katıldı. Program öncesi ve sonrası algılanan okupasyonel performans ve memnuniyet düzeyi Kanada Aktivite Performans Ölçümü (KAPÖ) ile değerlendirildi. Program, 8 Hafta, haftada 1 gün 45 dakika olacak şekilde 8 seans şeklinde gerçekleştirildi. **Sonuçlar:** Çalışmaya katılan sklerodermalı bireylerin eğitim öncesi KAPÖ performans ortancası 5, KAPÖ memnuniyet ortalaması 4,36 puandır. Eğitim sonrası KAPÖ performans ortancası 6, KAPÖ memnuniyet ortalaması 6,40 olmuştur. Eğitim öncesi ve sonrası KAPÖ performans ve memnuniyet skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış saptanmıştır ($p<0,001$). Okupasyon dağılımları incelendiğinde; kendine bakımın %31,97'sini, üretkenliğin %45,90'ını ve serbest zamanın %22,13'ünü oluşturduğu belirlenmiştir. **Tartışma:** Sklerodermalı bireylere yönelik telerehabilitasyonla gerçekleştirilen öz yönetim programının bireylerin algılanan okupasyonel performansı ve memnuniyeti üzerinde olumlu etkileri olmuştur. Sklerodermalı bireylerin okupasyonel performanslarını ve memnuniyetlerini arttırmakta öz yönetim müdahalelerinin etkin bir şekilde kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sistemik skleroz, Skleroderma, Öz yönetim, Ergoterapi, Telehabilitasyon

ABSTRACT

Purpose: This study was designed to investigate the effect of self-management program targeting individuals with scleroderma on perceived occupational performance and satisfaction. **Material and Methods:** 29 scleroderma individuals participated in the study. Perceived occupational performance and satisfaction levels before and after the program were evaluated with the Canadian Occupational Performance Measurement (COPM). The program was conducted over 8 weeks, with 8 sessions, each lasting 45 minutes, once a week. **Results:** COPM performance median of the individuals with scleroderma who participated in the study before the training was 5, and COPM satisfaction average was 4.36 points. After the training, COPM performance median was 6 and COPM satisfaction average was 6.40. A statistically significant increase was found in COPM performance and satisfaction scores before and after the training ($p<0.001$). When the distribution of occupations was examined, it was determined that self-care accounted for 31.97%, productivity for 45.90%, and leisure for 22.13% of the occupations. **Discussion:** The self-management program implemented through telerehabilitation for individuals with scleroderma had positive effects on the individuals' perceived occupational performance and satisfaction. Self-management interventions can be effectively used to enhance the occupational performance and satisfaction of individuals with scleroderma.

Keywords: Systemic sclerosis, Scleroderma, Self-management, Occupational therapy, Telehabilitation

Mülteci Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Aktivite-Rol Katılımının İncelenmesi

Examination of Sensory Processing Skills and Activity-Role Participation in Refugee Children

Mümine TUĞLA¹, Remziye AKARSU², Tasnim HİLAL³, Zehra KABBANI³

¹ Ergoterapist, İyilikhane Çocuk Derneği, İstanbul, Türkiye

² Öğr Gör, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı mülteci çocuklarda duysal işleme becerileri ve aktivite-rol katılımını incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 10-15 yaş arası 45 mülteci çocuk katıldı. Çalışmada değerlendirmeler, sosyodemografik veri formu, Adolesan/Yetişkin Duyu Profili ve Kısa Çocuk Aktivite Profili (SCOPE) ile gerçekleştirildi. İstatistiksel analiz için SPSS 22.00 programı kullanıldı. **Sonuçlar:** Katılımcıların duysal profillerine bakıldığında, 2 çocuğun duysal kayıt alanında, 9 çocuğun ise duysal arayış alanında çoğu bireyden daha az performans gösterdikleri görüldü. Duyusal Kayıt ile SCOPE toplam puanları arasında negatif anlamlı bir ilişki bulundu ($p < 0.05$). **Tartışma:** Çalışmamızda çocukların bir kısmının duysal işleme ile ilgili zorluklar yaşadıkları belirlenmiştir. Çocukların aktivite rol katılımları ile duysal kayıt becerileri arasında bir ilişki olduğu görülmüştür. Mülteci çocukların aktivite katılımını artırmak için, ergoterapistler tarafından duysal işleme becerilerinin değerlendirilmesi ve müdahale programına eklenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Mülteci çocuklar, Duyusal işleme, Aktivite katılımı

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to examine sensory processing skills and occupational participation in refugee children. **Material and Methods:** A total of 45 refugee children between the ages of 10-15 participated in the study. Assessments were conducted using a socio-demographic data form, The Adolescent/Adult Sensory Profile, and The Short Child Occupational Profile (SCOPE). SPSS 22.00 software was used for statistical analysis. **Results:** When looking at the sensory profiles of the participants, it was observed that 2 children performed lower than most individuals in the sensory registration area, while 9 children performed lower in the sensory seeking area. A negative significant relationship was found between Sensory Registration and SCOPE total scores ($p < 0.05$). **Discussion:** Our study determined that some children experience difficulties related to sensory processing. It was observed that there is a relationship between children's occupational participation and sensory registration skills. To increase the occupational participation of refugee children, it is important for occupational therapists to assess sensory processing skills and incorporate them into the intervention program.

Keywords: Refugee children, Sensory processing, Occupational participation

Serebral Palsili Çocuklarda Problemlili Medya Kullanımı ve Uyku Kalitesi İlişkisinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Problematic Media Use and Sleep Quality in Children with Cerebral Palsy

Miyase Hilal KÜÇÜKÇAL¹, Berna KARAMANCIOĞLU², Fatma DEMİR³, Beyzanur DİKMEN HOŞBAŞ²

¹ Fizyoterapist, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Arş. Gör., Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Arş. Gör., Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada amaç serebral palsili (SP) çocukların problemlili medya kullanımlarının uyku alışkanlıkları ile ilişkisini araştırmaktır. **Gereç ve Yöntem:** Bu çalışmaya 4-12 yaş arası SP tanılı 70 çocuk dahil edilmiştir. Çalışmada sosyodemografik bilgi formu, Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi (ÇUAA) ve Problemlili Medya Kullanım Ölçeği (PMKÖ) kullanılmıştır. Veriler yüz yüze anket çalışması yöntemi ile toplanmıştır. **Sonuçlar:** Çocukların en sık kullandığı görsel medya araçları sorgulandığında %58 oranı ile (n=41) cep telefonu ilk sırada yer almıştır. Problemlili medya kullanımı ve uyku alışkanlıkları arasındaki ilişki incelendiğinde PMKÖ ile ÇUAA'nın toplam ve alt puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). **Tartışma:** Çalışmamızda SP'li çocukların %91'inde uyku bozukluğu tespit edilmiştir. Ancak çocukların uyku alışkanlıkları ile problemlili medya kullanımları arasında bir ilişki olmadığı görülmüştür. Problemlili medya kullanımı ve uyku alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi ele alan daha büyük örneklem sayısında çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Davranış, Serebral Palsi, Sosyal Medya, Uyku

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to investigate the relationship between problematic media use and sleep habits of children with cerebral palsy (CP). **Material and Methods:** This study included 70 children diagnosed with CP aged 4-12 years. Sociodemographic data collection form, Children's Sleep Habits Questionnaire (CSHQ) and Problematic Media Use Measure (PMUM) were used in the study. Data were collected by face-to-face questionnaire survey method. **Results:** When the visual media tools most frequently used by children were questioned, cell phones were ranked first with 58% (n=41). When the relationship between problematic media use and sleep habits was examined, no statistically significant relationship was found between the total and sub-scores of the CSHQ and the PMUM ($p>0,05$). **Discussion:** In our study, 91% of children with CP were found to have sleep disorders. However, there was no relationship between children's sleep habits and problematic media use. It is thought that there is a need for studies with a larger sample size addressing the relationship between problematic media use and sleep habits.

Keywords: Addiction, Behavior, Cerebral palsy, Sleep, Social media

Yaşlı Bireylerde Kanada Okupasyonel Performans Ölçeği'nin Psikometrik Özellikleri

Psychometric Properties of the Canadian Occupational Performance Measure in Elderly Individuals

Onur ALTUNTAŞ¹, Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ², Ege TEMİZKAN², Gamze EKİCİ³

¹ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Kanada Okupasyonel Performans Ölçeği (KAPÖ), yaşlı bireylerde okupasyonel sorunları tanımlamak ve geriatrik rehabilitasyon için hedefler belirlemek için sıklıkla kullanılan kişi merkezli bir değerlendirme aracıdır. Bu çalışmanın amacı, KAPÖ'nün yaşlı bireylerde iç tutarlılığını, geçerliliğini ve tekrar test-yeniden test güvenilirliğini değerlendirmektir. **Gereç ve Yöntem:** Yüz yaşlı birey KAPÖ'yü tamamladı, 25'i iki hafta içinde tekrar teste katıldı. KAPÖ'nün yakınsak yapı geçerliliği analizleri, KAPÖ ile Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçümü (FIM) ve Lawton Brody Enstrümental Günlük Yaşam Aktiviteleri (IADL) ölçekleri arasında korelasyon analizleri yapılmasını içerdi. KAPÖ'nün iç tutarlılığı için Performans ve Memnuniyet alt ölçekleri, madde analizine tabi tutuldu. Güvenilirliği araştırmak için test-yeniden test analizi yapıldı. **Sonuçlar:** KAPÖ, FIM ve Lawton Brody IADL ölçekleri ile anlamlı korelasyonlar gösterdi ($p < 0.05$). KAPÖ mükemmel-yüksek iç tutarlılık gösterdi (Cronbach'ın alfa değeri performans için 0.92 ve memnuniyet için 0.88). Performans skoru için test-yeniden test güvenilirliği mükemmel, memnuniyet skoru için iyi düzeydeydi (ICC değerleri sırasıyla 0.92 ve 0.78). **Tartışma:** KAPÖ'nün Türkçe versiyonu, yaşlı bireylerde okupasyonel performansı değerlendirmek için kullanılacak geçerli ve güvenilir bir araçtır.

Anahtar Kelimeler: Geçerlilik, Güvenilirlik, Okupasyonel performans, Yaşlılar

ABSTRACT

Purpose: The Canadian Occupational Performance Measure, a person-centered assessment tool frequently used to identify occupational problems in elderly individuals and establish goals for geriatric rehabilitation. The aim of this study is to assess internal consistency, validity and test-retest reliability of the Canadian Occupational Performance Measure (COPM) in elderly people. **Material and Methods:** One hundred elderly people completed the COPM, 25 attended re-test within two weeks. The convergent construct validity analyses of the COPM included conducting correlation analyses between the COPM and the Functional Independence Measure (FIM) and Lawton Brody Instrumental Activities of Daily Living (IADL) scales. The Performance and Satisfaction sub-scales were subjected to an item analysis for the internal consistency of the COPM. A test-retest analysis was conducted for investigating the reliability. **Results:** COPM demonstrated significant correlations with FIM and Lawton Brody IADL scales ($p < 0.05$). COPM showed excellent-high internal consistency (Cronbach's alpha 0.92 for performance and 0.88 for satisfaction). Test-retest reliability was excellent for performance score and good for satisfaction score (ICC values 0.92; 0.78, respectively). **Discussion:** The Turkish version of the COPM is a valid and reliable tool that can be used to assess occupational performance in elderly people.

Keywords: Elderly, Occupational performance, Reliability, Validity

Çok Amaçlı Oyun Temelli Rehabilitasyon Standı

Multi-Purpose Game-Based Rehabilitation Stand

Mahir Can GÜLMÜŞ¹, Melda KARABAKIR², Sude Nur NAYAN¹, Melek Havva KILÇIK³

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, İş ve Uğraşı Terapisi Programı, Karaman, Türkiye

² Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Karaman, Türkiye

³ Öğretim Görevlisi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, İş ve Uğraşı Terapisi Programı, Karaman, Türkiye

ÖZ

Amaç: Projenin amacı duyu-algı-motor bozukluklar gibi durumlarda bireylerin kullanılabileceği oyun temelli bir materyal geliştirmektir. **Gereç ve Yöntem:** Materyal 106 cm uzunluğunda ahşap bir stant üzerine kurulmuştur. Standın üzerinde 3 adet bilye haznesi bulunmaktadır. Bu haznelerden led ışık göstergelerini takiben 5 saniye aralıklarla bilyeler serbest bırakılmaktadır. Sistemin kontrolü Arduino Uno geliştirme kartı kullanılarak sağlanmıştır. Servo motorlarla haznedeki bilyelerin sırasıyla düşmesi için açılır-kapanır bir sistem tasarlanmıştır. Standın arka yüzüne çakılmış aralarında 1,5 cm boşluk bulunan 375 adet 2,5 cm'lik çiviler serbest kalan bilyeleri karşılamakta ve farklı noktalara yönlendirmektedir. Standın en alt kısmında bulunan direksiyon oyuncu tarafından hareket ettirilerek yukarıdan düşen bilyeler direksiyona bağlı toplama haznesinde biriktirilmektedir. **Sonuçlar:** Proje etkili bir şekilde çalışmaktadır. **Tartışma:** Tasarlanan bu ürünün oyun temelli bir yaklaşım olarak literatüre katkı sunacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Motor aktivite, Duyu bozuklukları, Oyun terapi

ABSTRACT

Purpose: The aim of the project is to develop a game-based material that can be used by individuals in cases such as sensory-perception-motor disorders. **Material and Methods:** material was built on a 106 cm long wooden stand. There are 3 ball reservoirs on the stand. The balls are released from these chambers at 5 sec intervals following the led light indicators. The control of the system was provided using Arduino Uno development card. An opening-closing system is designed for the balls in the hopper to fall respectively with servo motors. The 375 2.5 cm nails driven into the back of the stand with a 1.5 cm gap between them meet the released balls and guide them to different points. The balls can go to different points thanks to the nails. There is a wooden steering wheel at the bottom of the stand. The steering-wheel at the bottom of the stand is moved by the player and the balls falling from the top are collected in the collection chamber connected to the steering-wheel. **Results:** The project works effectively. **Discussion:** We think that this designed product will contribute to the literature as a game-based approach. **Keywords:** game therapy, motor activity, sensory disorders

*1919B012214920 başvuru numaralı bu çalışma Tübitak 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı tarafından desteklenmiştir.

Okul Öncesi Çocuğu Olan Çalışan ve Çalışmayan Annelerde Çocuk Yetiştirme Tutumu ve Okupasyonel Dengenin Karşılaştırması

Comparison of Child-Rearing Attitudes and Occupational Balance in Working and Non-Working Mothers with Preschool Children

Özge Buket ARSLAN¹, Sinem ZEYBEK²

¹ Dr. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Okul öncesi çocuğu olan çalışan ve çalışmayan annelerde çocuk yetiştirme tutumu ve okupasyonel dengeyi karşılaştırmak amaçlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 2-6 yaşları arasında bir çocuğu olan tam zamanlı herhangi bir işte çalışan 30 anne ve 30 çalışmayan anne dahil edilmiştir. Annelerin çocuk yetiştirme tutumunun değerlendirmesinde 5 alt boyutu (aşırı kontrolcü annelik, demokratik tutum ve eşitlik tanıma, ev kadınlığı rolünü reddetme, karı koca geçimsizliği, sıkı disiplin) olan Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumu Ölçeği, okupasyonel dengenin değerlendirilmesinde Okupasyonel Denge Anketi (OBQ-11) kullanılmıştır. Mann Whitney U testi kullanılarak veriler analiz edilmiştir. **Sonuçlar:** Çalışan annelerin yaş ortalaması 29,40±3.18 (min 24, maks 36), çalışmayan annelerin ise 31,17±3.85 (min 23, maks 41) yıldı. Her iki grup arasında aşırı kontrolcü annelik, demokratik tutum ve eşitlik tanıma, okupasyonel denge bakımından fark yoktu ($p>0.05$). Ev kadınlığı rolünü reddetme, karı koca geçimsizliği, sıkı disiplin boyutunda çalışan ve çalışmayan anneler arasında farklılık vardı ($p<0.05$). **Tartışma:** Çalışmamız sonucunda çalışan annelerin çalışmayan annelere göre, ev kadınlığını reddetme ve sıkı disiplin tutumunu daha fazla kullandığı ve karı koca geçimsizliği boyutunun ise çalışmayan annelerde daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir. Çocuklar ile çalışan ergoterapistlerin müdahale sürecinde annenin çocuğuna karşı tutumunu göz önünde bulundurmaları gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Çalışan anne, Ebeveyn tutumu, Ev hanımı, Okupasyonel denge, Ergoterapi

ABSTRACT

Purpose: We aimed to compare the child-rearing attitude and occupational balance in working and non-working mothers with preschool children. **Material and Methods:** We included 30 full-time working and 30 unemployed mothers with a child between the ages of 2-6. Family Life and Child Raising Attitude Scale, which has five sub-dimensions (over-protective mother, democratic attitudes and recognition of equality, rejecting the role of housewife, marital conflict-incompatibility, strict discipline), is used to evaluate mothers' child-rearing attitudes. Occupational Balance Questionnaire was used to evaluate occupational balance. Data were analyzed using the Mann-Whitney-U test. **Results:** The mean age of working mothers was 29.40±3.18(min 24, max 36), and that of non-working mothers was 31.17±3.85(min 23, max 41) years. There was no difference between the two groups regarding over-protective mother, democratic attitudes, recognition of equality, and occupational balance($p>0.05$). There were differences between working and non-working mothers in rejecting the role of housewife, marital conflict-incompatibility, and strict discipline($p<0.05$). **Discussion:** Working mothers used the attitudes of rejecting the role of housewife and strict discipline more than non-working mothers, and marital conflict-incompatibility attitude was more common in non-working mothers. We think that occupational therapists working with children should consider the mother's attitude toward her child during the intervention process.

Keywords: Working mother, Parental attitude, Housewife, Occupational balance, Occupational therapy

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğa Sahip Annelerin Yaşam Kalitelerinin İncelenmesi

Investigation of Quality of Life of Mothers of Children with Autism Spectrum Disorder

Sinem KARS¹, Melike Selin İKİNCİ², Cemre SAĞLAM³, Meral HURİ⁴

¹ Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Ergoterapist, Gülümser Akademi, Ankara, Türkiye

³ Ergoterapist, Cemre Sağlam Ergoterapi Danışmanlık Merkezi, Eskişehir, Türkiye

⁴ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Dünyada ve ülkemizde otizm spektrum bozukluğu prevalansı artmaya devam etmektedir. Bu durum otizmlı çocuğa sahip ebeveyn sayısının da arttığı anlamına gelmektedir. Ebeveynlerin yaşam kalitesi müdahale sonuçları açısından önemli bir faktördür. Bu nedenle ebeveynlerin yaşam kalitesi göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çalışmada otizmlı çocuğa sahip ebeveynlerin yaşam kalitelerinin ve otizmlı çocuğun duyuşal işleme becerileri ile ebeveynlerin yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya yaşı 3 ile 10 arası olan 52 OSB'li bireyin anneleri (yaş ortalaması $M\pm SD$ (min-maks)= 33,47±5,94 (26-42) yıl) katıldı. Annelere Otizm Yaşam Kalitesi Anketi Ebeveyn Sürümü ve Duyu Profili uygulandı. Bulgular ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler ve Spearman korelasyon analizi ile incelendi. **Sonuçlar:** Otizm Yaşam Kalitesi Anketinin A kısmından annelerin aldıkları puan $M\pm SD$ (min-maks)= 88,63±15,68 (58-120), B kısmından aldıkları puan ise $M\pm SD$ (min-maks)= 54,38±16,78 (32-75)'dir. Bu bulgular otizmlı çocuğa sahip annelerin kendi yaşam kalitelerini yüksek olarak algıladığını ve yaşam kalitelerinin otizmden olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir. Ayrıca, B bölümü ile tepki verme eşiğini tanımlayan maddeler arasında pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki tespit edildi ($r= 0,435$; $p<0,05$). **Tartışma:** Otizm spektrum bozukluğundan kaynaklı duyuşal işleme problemleri ebeveynlerin yaşam kalitesini etkileyebilmektedir. Ergoterapistler otizme yönelik müdahalelerinde bu durumu göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Ebeveynler, Yaşam Kalitesi, Duyuşal İşleme

ABSTRACT

Purpose: The prevalence of autism spectrum disorder continues to increase worldwide and in Turkey. The quality of life of parents (QoL-P) is an important factor in intervention outcomes. Therefore, the QoL-P should be taken into consideration. This study examined the QoL-P and the relationship between the sensory processing skills of children with ASD and the QoL-P. **Materials and Methods:** Mothers of 52 individuals with ASD (mean age $M\pm SD$ (min-max) = 33.47±5.94 (26-42) years) participated. The Quality of Life in Autism Questionnaire-Parent Version and the Sensory Profile were filled by mothers. The findings were analyzed with mean, standard deviation, minimum and maximum values and Spearman correlation analysis. **Results:** The score the mothers received from part A of the QoL-P was $M\pm SD$ (min-max)= 88.63±15.68 (58-120), and the score of part B was $M\pm SD$ (min-max)= 54.38±16.78 (32-75). Mothers perceived their quality of life as high and the QoL-P was negatively affected by ASD. Additionally, a positive and moderate relationship was found between the part B and the items indicating thresholds for response ($r=.435$; $p<.05$). **Discussion:** Sensory processing problems caused by ASD may affect the QoL-P. Occupational therapists should consider this in their interventions for autism.

Keywords: Autism, Parents, Quality of life, Sensory processing

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Uyku Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Sensory Processing Skills and Sleep in Children with Autism Spectrum Disorder

Melike Selin İKİNCİ¹, Sinem KARS², Cemre SAĞLAM³, Meral HURİ⁴

¹ Ergoterapist, Gülümser Akademi, Ankara, Türkiye

² Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Ergoterapist, Cemre Sağlam Ergoterapi Danışmanlık Merkezi, Eskişehir, Türkiye

⁴ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Uyku problemi sıklıkla otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda tanımlanmaktadır. Bu çalışmada otizmlilerde çocuklarda duyuşal işleme becerileri ile uyku davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya yaş ortalaması 4,62±2,82 olan 3-10 yaş arası 46 otizmliler çocuk (K: 5, E: 41) katılmıştır. Sosyodemografik bilgi formu, Duyu Profili ve Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi kullanılmıştır. Duyu Profili ve Çocuk Uyku Alışkanlıkları alt faktörleri arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiştir. **Sonuçlar:** Gün içinde uykululuk alt parametresi ile hassasiyet ve kaçınma çeyrek daireleri arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,454$, $r=-0,468$, $p<0,05$). Uykuda solunumun bozulması alt parametresi ile arayış çeyrek dairesi arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,409$, $p<0,05$). Gün içinde uykululuk alt parametresi ile duygusal tepki ve duyuşal hassasiyeti alt parametreleri arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,463$, $r=-0,434$, $p<0,05$). Duyusal girdi alt parametresi ile parasomniler ve uykuda solunumun bozulması alt parametreleri arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,452$, $r=-0,446$, $p<0,05$). **Tartışma:** Otizmlilerde çocuklarda uyku ile duyuşal işleme becerileri arasındaki ilişki müdahale sırasında göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Duyu bozuklukları, Uyku, Çocuk

ABSTRACT

Purpose: Sleep problems are frequently identified in children with autism spectrum disorder (ASD). This study aimed to examine the relationship between sensory processing skills and sleep behaviors in children with ASD. **Material and Methods:** 46 children with ASD (F: 5, M: 41) between the ages of 3 and 10, with an average age of 4.62±2.82, participated in the study. Sociodemographic information form, Sensory Profile and the Children's Sleep Habits Questionnaire were used. The relationship between quadrants and factors of the Sensory Profile and subscales of Children's Sleep Habits Questionnaire was examined with Spearman correlation coefficients. **Results:** A negative and moderately significant relationship was found between the daytime sleepiness subscale and the sensitivity and avoiding quadrants ($r=-0.454$, $r=-0.468$, $p<0.05$, respectively). A negative and moderately significant relationship was found between the sleep-disordered breathing subscale and the seeking quadrant ($r=-0.409$, $p<0.05$). A negative and moderately significant relationship was found between the daytime sleepiness subscale and emotionally reactive and sensory sensitivity factors ($r=-0.463$, $r=-0.434$, $p<0.05$, respectively). A negative and moderately significant relationship was found between the sensory-seeking factor and the parasomnia and sleep-disordered breathing subscales ($r=-0.452$, $r=-0.446$, $p<0.05$, respectively). **Discussion:** The relationship between sleep and sensory processing skills in children with autism should be taken into consideration during intervention.

Keywords: Autism, Sensory disorders, Sleep, Children

Müzik Terapinin Şizofreni Tanılı Bireylerde Günlük Yaşam Aktivitelerine Katılımlarına ve Yaşam Kalitelerine Etkisinin İncelenmesi

Examining the Effect of Music Therapy on Participation in Daily Living Activities and Quality of Life in Patients Diagnosed with Schizophrenia

Hülya YAMAN¹, Başar ÖZTÜRK²

¹ Arş. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Doç. Dr., Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, müzik terapinin şizofrenili bireyler üzerindeki günlük yaşam, yaşam kalitesi ve işlevselliğe olan etkisi incelemek amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya engelsiz yaşam merkezinde yaşayan şizofreni tanısı almış 25-75 yaş aralığında olan 25 birey alınmıştır. Bireylere haftada bir gün toplam 6 seans ve her seansta 30 dakika Bûselik makamı dinletilmiştir. Çalışmada sosyodemografik bilgi formu, KATZ Günlük Yaşam Aktiviteleri Ölçeği, Yaşam Memnuniyet Anketi, Lawton ve Brody'nin Yardımcı Günlük Yaşam Aktiviteleri Ölçeği, Kısa İşlevsellik Değerlendirme Ölçeği, ve Kısa Psikiyatrik Derecelendirme Ölçeği kullanılmıştır. Grup içi karşılaştırmalarda Wilcoxon Signed Ranks analizi kullanıldı. **Sonuçlar:** Çalışma sonucunda müzik terapinin günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlıkta, yaşam kalitesi ve işlevsellikte müdahale öncesi ve sonrası anlamlı bir fark saptanmadı ($p>0.05$). **Tartışma:** Yaptığımız çalışma sonucuna göre şizofrenili bireylerde reseptif müzik terapi tek başına etkili olmamaktadır. Reseptif müzik terapi sırasında ergoterapistlerin önderliğinde serbest zaman aktivite eğitimlerinin birlikte uygulanmasının etkili sonuçlar doğuracağını düşünmekteyiz. Bu sayede ergoterapistlerin kişi merkezli olarak hazırladıkları müdahale programlarıyla hastaların sosyal işlevsellik ve bağımsızlık düzeyinde artış ve toplum bazında da olumlu sonuçlar doğuracağını ön görmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Yaşam kalitesi, İşlevsellik, Müzik terapi

ABSTRACT

Purpose This study was created to increase the scope of music therapy for daily life, quality of life and functionality of individuals with schizophrenia. **Material and Methods:** 25 people aged between 25 and 75, known to have schizophrenia and living in a barrier-free living home, were included in the study. A total of 6 sessions were listened to once a week, and the Buselik maqam lasted 30 minutes in each session. Sociodemographic information formula, KATZ Activities of Daily Living Scale, Life Satisfaction Questionnaire, Lawton and Brody's Auxiliary Activities of Daily Living Scale, Brief Selectivity Assessment Scale, and Brief Psychiatric Rating Scale are used in the study. Wilcoxon Signed Ranks analysis was used for intragroup comparisons. **Results:** As a result of the study, no significant difference was detected in the intervals in daily living activities, quality of life and functionality of music therapy before and after the intervention ($p>0.05$). **Discussion:** Regarding our study, receptive music therapy alone is not effective in individuals with schizophrenia. We think that leisure activity training under the leadership of occupational therapists during receptive music therapy will produce healthy results. In this way, we foresee that the intervention programs prepared by occupational therapists in a person-centered manner will increase the social functionality and range of patients and lead to positive results in society.

Keywords: Schizophrenia, Quality of life, Functioning, Music therapy

Williams Sendromlu Bir Vakada Bireyselleştirilmiş Ergoterapi Programının Motor ve Bilişsel Becerilere Etkisi

The Effect of Individualized Occupational Therapy Program on Motor and Cognitive Skills in a Case with Williams Syndrome

Selen AYDÖNER¹, Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ²

¹ Öğretim Görevlisi, Fenerbahçe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Williams sendromu, farklı yüz şekli, idiyopatik hiperkalsemi, kardiyovasküler ve endokrinolojik sorunlar, görme, işitme, diş, bağ dokusu ve iskelet sistemi anomalileri ile karakterize bir sendromdur. Williams sendromlu olan çocuklar ise motor ve bilişsel yetersizliğe sahip olup günlük yaşamda zorluk yaşamaktadır. Bu çalışma Williams Sendromlu olan 7 yaşındaki bir vakada bireyselleştirilmiş ergoterapi programının motor ve bilişsel becerilere etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Vaka için ebeveyn görüşmesi sonrasında belirlenen performans alanlarına yönelik müdahale programı hazırlandı. Müdahale 12 hafta boyunca haftada 2 seans ve 45'er dakika olmak üzere ince motor, kaba motor, koordinasyon, denge, dikkat, hafıza, görsel algı becerilerine yönelik aktiviteleri içeren program uygulandı. Vakanın motor beceri performansı Bruininks- Oseretsky Motor Yeterlilik Testi 2 Kısa Formu (BOT 2-BF), bilişsel beceri performansı Dinamik Ergoterapi Kognitif Testi-Çocuk (DOTCA-Ch) ile tedavi öncesi ve sonrası değerlendirildi. **Sonuçlar:** 12 haftalık müdahale sonrasında vakanın BOT 2-BF ve DOTCA-Ch ölçeklerinin tüm alt parametrelerinde ve genel toplam puanlarında artışlar elde edildi. **Tartışma:** Williams sendromunda bireyselleştirilmiş ergoterapi programının motor ve bilişsel performansı iyileştirmede etkili olduğu görüldü. Williams sendromunda daha fazla ergoterapi yaklaşımlarının kullanılması, bireylerin günlük yaşamlarındaki zorluklarının önüne geçilmesine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Williams sendromu, Ergoterapi, Motor beceri, Akademik performans.

ABSTRACT

Purpose: Williams syndrome is a syndrome characterized by different facial shapes, idiopathic hypercalcemia, cardiovascular and endocrinological problems, vision, hearing, dental, connective tissue, and skeletal system anomalies. Children with Williams syndrome have motor and cognitive deficits and have difficulties in daily life. This study was conducted to examine the effect of an individualized occupational therapy program on motor and cognitive skills in a 7-year-old case with Williams Syndrome. **Materials and Methods:** An intervention program for the case was prepared for the performance areas determined after the parent interview. The intervention program was implemented for 12 weeks, 2 sessions a week, and 45 minutes each, including activities for fine motor, gross motor, coordination, balance, attention, memory, and visual perception skills. The motor skill performance of the case was evaluated with the Bruininks-Oseretsky Motor Proficiency Test 2 Short Form (BOT 2-BF), and the cognitive skill performance was evaluated with the Dynamic Occupational Therapy Cognitive Assessment-Child (DOTCA-Ch) before and after the intervention. **Results:** After the 12-week intervention, increases were observed in all sub-parameters and overall total scores of the case's BOT 2-BF and DOTCA-Ch. **Discussion:** The individualized occupational therapy program for Williams syndrome was found to be effective in improving motor and cognitive performance. Using more occupational therapy approaches in Williams syndrome may help individuals prevent difficulties in their daily lives.

Keywords: Williams syndrome, Occupational therapy, Motor skills, Academic performance.

Epilepsisi Olan ve Olmayan Özel Gereksinimli Çocukların Duyusal İşleme Becerileri ile Günlük Yaşam Aktivitelerinin Karşılaştırılması

Comparison of Sensory Processing Skills and Daily Living Activities of Children with Special Needs with and without Epilepsy

Ezginur GÜNDOĞMUŞ¹, Gökçen AKYÜREK², Gonca BUMİN³

¹ Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Epilepsi sıklıkla özel gereksinimi olan gelişimsel engelli çocuklara eşlik eder. Bu çocuklarda gerçek nedeni henüz bilinmediğinden sistemik bir yaklaşım gerekmektedir. Epilepsinin özel gereksinimli çocuklarda etkisi yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışmada epilepsisi olan ve olmayan özel gereksinimli çocuklarda duysal işleme ile günlük yaşam aktivitelerinin karşılaştırılması amaçlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma, Hacettepe Üniversitesi, Ergoterapi Bölümü, Pediatri ünitesine başvuran, epilepsili (n=26; 6,76±1,14 yıl) ve epilepsisiz (n=22; 7,09±1,30 yıl) toplam 48 özel gereksinimli çocuk dahil edildi. Çocukların günlük yaşam aktiviteleri Pediatrik Engellilik Değerlendirme Envanteri (PEDI) ile duysal işleme becerileri Duyu Profili (SP) ile test edildi. Analizler bağımsız örneklem t testi kullanılarak yapıldı. **Sonuçlar:** İki grup arasında PEDI'nin alt parametreleri (kendine bakım, mobilite ve sosyal fonksiyon) ve SP alt skoru (işitsel, vestibüler, oral ve dokunma işlemi, aktivite düzeyini etkileyen hareket modülasyonu ve yanıt eşliğini belirten maddeler) açısından bu gruplar arasında anlamlı fark vardı (p<0.05). **Tartışma:** Sonuçlara göre epilepsili çocukların epilepsisi olmayan özel gereksinimli çocuklara göre günlük yaşam aktiviteleri ve duysal süreçler açısından daha dezavantajlı oldukları anlaşılmaktadır. Bu nedenle müdahalelerde bu parametrelerin dikkate alınması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, Duyusal işleme, Günlük yaşam aktiviteleri, Gelişimsel bozukluk

ABSTRACT

Purpose: Epilepsy often accompanies developmentally disabled children. A systemic approach is required in these children. The effect of epilepsy in children with special needs has not been adequately investigated. This study aimed to compare sensory processing and daily living activities in special needs children with and without epilepsy. **Material and Methods:** A total of 48 children with special needs, with epilepsy (n=26; 6.76±1.14 years) and without epilepsy (n=22; 7.09±1.30 years), who applied to Hacettepe University, Department of Occupational Therapy, Pediatrics Unit, were included in the study. Children's daily living activities were tested with the Pediatric Disability Evaluation Inventory (PEDI) and their sensory processing skills were tested with the Sensory Profile (SP). Analyses were performed using t test. **Results:** There was a significant difference between the two groups in terms of PEDI (self-care, mobility, and social function) and the SP subscore (auditory, vestibular, oral, and touch, modulation of movement affecting activity level, and items indicating threshold of response) (p<0.05). **Discussion:** According to the results, it is understood that children with epilepsy are more disadvantaged in terms of daily living activities and sensory processes than children with special needs without epilepsy. Therefore, it is important to take these parameters into account in interventions.

Keywords: Epilepsy, Sensory Processing, Activities of Daily Living, Developmental Disabilities

Özgül Öğrenme Güçlüğü Tanısı Olan Çocukların Bakım Verenlerinin Okupasyonel Dengelerinin Çalışma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Comparison of Occupational Balance of Caregivers of Children with Specific Learning Disabilities
According to Employment Status

Rana DURMUŞ¹, Eda KURTULDU¹, Havva AYDIN², Serkan PEKÇETİN³

¹ Ergoterapist, Haydi Özel Eğitim Merkezi, Ankara, Türkiye

² Haydi Özel Eğitim Merkezi, Ankara, Türkiye

³ Doç.Dr. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bakım vermenin getirdiği yük, bakım gereksinimlerinin nitelikleri ile de yakından ilişkilidir. Bakım verme yükü kişinin kendine bakım, üretici aktiviteler ve serbest zaman aktivitelerine ayırdığı zamanı etkilemektedir. Bakım verenlerin mesleklerini aktif olarak sürdürmeleri bakım verme sorumlulukları ile birlikte okupasyonel dengelerinin üzerine olumsuz etkiler oluşturabilir. Bu çalışma ög tanısı olan çocukların bakım verenlerinin okupasyonel dengelerini çalışma durumlarına göre karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Araştırmanın evrenini, Ankara'da bir özel eğitim merkezinde bireysel destek eğitimine devam eden 50 çocuğun bakım verenleri oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinde bakım verenlere yönelik hazırlanan sosyodemografik bilgi formu ile Okupasyonel Denge Anketi (OBQ) kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Aktif bir işte çalışan ebeveynlerin okupasyonel denge skorlarının çalışmayanlara göre istatistiksel olarak daha düşük olduğu bulunmuştur. ($p<0,05$) **Tartışma:** Çalışmamız sonucunda bakım verenlerinin günlük yaşamdaki rolleri arttıkça okupasyonel dengelerini sağlamakta zorluk yaşama oranları da artmakta olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar ışığında ergoterapistlerin bakım verenlerin okupasyonel dengelerini sağlamalarına yardımcı olmak için hazırlayacağı aile eğitiminde bireylerin diğer rollerini de bütüncül bakış açısıyla inceleyerek öneriler vermesi önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okupasyonel denge, Özel öğrenme güçlüğü, Bakım veren

ABSTRACT

Purpose: The burden of caregiving is closely related to the nature of care needs. The burden of caregiving affects the time allocated to self-care, productive activities and leisure time activities. Caregivers' active occupation may have negative effects on their occupational balance along with their caregiving responsibilities. This study was conducted to compare the occupational balance of caregivers of children diagnosed with EoD according to their employment status. **Material and Methods:** The population of the study consisted of the caregivers of 50 children attending individual support education in a special education center in Ankara. Sociodemographic information form and Occupational Balance Questionnaire (OBQ) prepared for caregivers were used in the data collection process. **Results:** It was found that the occupational balance scores of parents who were actively working were statistically lower than those who were not working ($p<0.05$). **Discussion:** As a result of our study, it was observed that as the roles of caregivers in daily life increase, the rate of difficulty in maintaining their occupational balance also increases. In the light of these results, it is important for occupational therapists to provide suggestions by examining the other roles of individuals from a holistic perspective in the family education that will be prepared to help caregivers achieve their occupational balance.

Keywords: Occupational balance, Specific learning disabilities, Caregiver

Nörogelişimsel Bozukluğa Sahip Çocukların ve Annelerinin Uyku ile İlgili Davranışlarının İncelenmesi,

Investigation of Sleep Related Behaviours of Children with Neurodevelopmental Disorder and Their Mothers

Sümeyye SARIŞAHİN¹, Zeynep ÇORAKCI YAZICIOĞLU², Gülşah ZENGİN², Kardelen YILDIRIM², Sultan AKEL², Beyzanur DEMİRCİ¹

¹Araştırma Görevlisi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

²Öğretim Görevlisi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Nörogelişimsel bozukluğa sahip çocuklarda uyku bozuklukları sık yaşanan bir durumdur ve yaşanan uyku bozuklukları günlük yaşamı etkilemektedir. Mevcut araştırmanın amacı nörogelişimsel bozukluğa sahip çocuklar ve annelerinin uyku ile ilgili davranışlarını incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmamıza nörogelişimsel bozukluk tanısı ile takip edilen çocuklar ve anneleri dahil edilmiştir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan fenomenoloji deseniyle yürütülmüştür. Annelere nitel sorular sorularak hem annelerin hem de çocuklarının uyku davranışları değerlendirilmiştir. Nitel veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. **Sonuçlar:** Çalışmamıza 35 anne ve çocuğu katılmıştır. Annelerin yaş ortalamaları 32.92 ± 4.35 (min:27-maks:46) yıl ve çocukların yaş ortalamaları 49.82 ± 18.69 (min:19-maks:132) aydır. Nitel analiz sonucunda veriler uyku öncesi ekran süresi, uyku öncesi kafein içerikli besin tüketimi, uyku ortamında telefon/tablet bulundurulması, uyanıklığı artıracak davranış varlığı, uyku hijyeni zayıf anne davranışı ve uyku hijyeni zayıf çocuk davranışı olmak üzere 6 kod; uyku öncesi rutinler ve uyku ile ilgili günlük rutinler olmak üzere de 2 kategori elde edilmiştir. **Tartışma:** Annelerin ve çocukların uyku öncesi rutinlerinin sağlıklı uykuyu ve uyku kalitesini olumsuz etkileyecek faktörler içerdiği görülmüştür. Nörogelişimsel bozukluğa sahip çocuklarda sıklıkla karşılaşılan uyku bozukluklarının en önemli sebeplerinden birinin uyku öncesi rutin olduğu ortaya çıkmıştır. Nörogelişimsel bozukluğa sahip çocukların ailelerine uyku davranışlarını iyileştirmeye yönelik değerlendirme ve müdahale yaklaşımlarının uygulanmasını önermekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Uyku, Anneler, Nörogelişimsel bozukluklar, Çocuklar

ABSTRACT

Purpose: Sleep disorders are common in children with neurodevelopmental disorders and sleep disorders affect daily life. The purpose of this study was to examine the sleep-related behaviors of children with neurodevelopmental disorders and their mothers. **Material and Methods:** Our study included children with neurodevelopmental disorders and their mothers. This study was conducted using a phenomenological design, a qualitative research method. Mother and child sleep behaviors were assessed through qualitative questionnaires administered to mothers. Qualitative data were analyzed using content analysis. **Results:** Thirty-five mothers and their children participated in our study, with an average mother's age of 32.92 ± 4.35 (min:27-max:46) age, average child age of 49.82 ± 18.69 (min:19-max:132) months. The qualitative analysis found 6 codes: screen time before bed, caffeinated foods before bed, phone/tablet in sleeping area, arousal-increasing behaviors, mother and child's bad behavior. The sleep hygiene categories obtained were pre-sleep habits and daily routine. **Discussion:** It has been observed that mothers and children's bedtime routines include factors that can negatively impact healthy sleep. It turns out that sleep habits are the main cause of sleep problems in children with neurodevelopmental disorders. We recommend implementing assessment and intervention approaches to improve sleep behavior in families of children with neurodevelopmental disorders.

Keywords: Sleep, Mothers, Neurodevelopmental disorders, Children

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Duyusal İşleme Becerileri ve Beslenme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Sensory Processing Skills and Feeding in Children with
Autism Spectrum Disorder

Melike Selin İKİNCİ¹, Sinem KARS², Cemre SAĞLAM³, Meral HURİ⁴

¹ Ergoterapist, Gülümser Akademi, Ankara, Türkiye

² Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Ergoterapist, Cemre Sağlam Ergoterapi Danışmanlık Merkezi, Eskişehir, Türkiye

⁴ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Beslenme problemi sıklıkla otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda tanımlanmaktadır. Bu çalışmada otizmlilerde duyusal işleme becerileri ile beslenme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya yaş ortalaması 4,52±1,37 olan 3-9 yaş arası 38 otizmliler (K: 6, E: 32) katılmıştır. Sosyodemografik bilgi formu, Duyu Profili ve Otizm Öğün Davranışı Kısa Ölçeği kullanılmıştır. Duyu Profili ve Otizm Öğün Davranışı Kısa Ölçeği alt faktörleri arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiştir. **Sonuçlar:** Sınırlı besin çeşitliliği alt parametresi ile hassasiyet çeyrek dairesi arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,472$, $p<0,05$). Besin reddi alt parametresi ile kayıt ve hassasiyet çeyrek daireleri arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,403$, $r=-0,559$, $p<0,05$). Oral duyusal hassasiyet faktörü ile sınırlı besin çeşitliliği, besin reddi ve otizme özgü davranışlar alt parametresi ile arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,516$, $r=-0,463$, $r=-0,440$, $p<0,05$). Duyusal tepki faktörü ile besin reddi ve otizme özgü davranışlar alt parametresi ile arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r=-0,459$, $r=-0,429$, $p<0,05$). **Tartışma:** Ergoterapistler otizmlilerde beslenme problemleri ile duyusal işleme becerileri arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Duyu bozuklukları, Beslenme davranışı, Çocuk

ABSTRACT

Purpose: Feeding problems are frequently identified in children with autism spectrum disorder (ASD). This study examined the relationship between sensory processing skills and feeding in children with ASD. **Material and Methods:** 38 children with ASD (F:6, M:32) between 3 and 9 years ($M\pm sd=4.52\pm 1.37$) participated. Sociodemographic information form, the Sensory Profile, and the Brief Autism Mealtime Behavior Inventory were used. The relationship between quadrants and factors of the Sensory Profile and factors of the Brief Autism Mealtime Behavior Inventory was examined with Spearman correlation coefficients. **Results:** A negative and moderately significant relationship was found between the limited variety factor and the sensitivity quadrant ($r=-0.472$, $p<0.05$). A negative and moderately significant relationship was found between the food refusal factor and the registration and sensitivity quadrants ($r=-0.403$, -0.559 , $p<0.05$, respectively). A negative and moderately significant relationship was found between the oral sensory sensitivity factor and the limited variety, food refusal and features of autism factors ($r=-0.516$, -0.463 , -0.440 , $p<0.05$, respectively). There was a relationship between the emotionally reactive factor and the food refusal and features of autism factors ($r=-0.459$, -0.429 , $p<0.05$, respectively). **Discussion:** Occupational therapists should consider the relationship between feeding problems and sensory processing difficulties in children with ASD.

Keywords: Autism, Sensory disorders, Feeding behaviour, Children

Karpal Tünel Sendromlu Ev Hanımlarında Ergonomi Eğitiminin Semptom Şiddetine, Fonksiyonel Duruma ve Uyku Kalitesine Etkisinin İncelenmesi

Examining The Effect Of Ergonomics Education On Symptom Severity, Functional Status, And Sleep Quality In Housewives With Carpal Tunnel Syndrome

Remziye AKARSU¹, Ayşe Nur GÖRGÜLÜ², Şeyma DUMAN³

¹ Öğretim Görevlisi, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Ergoterapist, İstanbul, Türkiye

³ Ergoterapist, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada karpal tünel sendromlu ev hanımlarında ergonomi eğitiminin fonksiyonel durum, semptom şiddeti ve uyku kalitesi üzerine etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya dahil edilme ve dışlama kriterleri doğrultusunda 20 ev hanımı dahil edilmiştir. Bireyler rastgele iki gruba ayrılarak deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve hastalıkla ilişkili klinik özellikleri "Sosyodemografik Veri Formu" ile kaydedilmiştir. Belirlenen bu gruplara müdahale öncesinde ve dört hafta sonrasında uyku kalite durumlarını gözlemek için "Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi", semptom şiddet derecelerini ve fonksiyonel durumlarını değerlendirmek için ise "Boston KTS Anketi" uygulanmıştır. Proje kapsamında bir hafta eğitim, dört hafta uygulama ve gözlem olmak üzere totalde beş haftadan oluşan bir müdahale programı tasarlanmıştır. İlk değerlendirmenin ardından online ortamda eğitim bireysel olarak gerçekleşmiştir. Eğitimin içeriği karpal tünel sendromu hakkında bilgi verme, aktivite ve uyku ergonomisi ve splintleme önerisi şeklindedir. Son değerlendirmenin ardından müdahale öncesi-sonrası veriler ve iki grup karşılaştırılmıştır. **Sonuçlar:** Bu çalışma sonucunda deney grubunun semptom şiddeti, fonksiyonel durum ve uyku kalitesinin bazı parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış bulunmuştur ($p<0,05$). **Tartışma:** Çalışmaya daha fazla örneklemin dahil edilerek yüz yüze verilecek bir eğitimde, kontrol sıklığı artırılarak ve geniş zamanlı bir müdahale uygulanarak daha anlamlı sonuçlar elde edilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karpal tünel sendromu, Uyku kalitesi, Semptom şiddeti, Fonksiyonel durum, Ergonomi

ABSTRACT

Purpose: This study aimed to examine the effects of ergonomic training on functional status, symptom severity, and sleep quality in housewives with carpal tunnel syndrome. **Material and Methods:** 20 housewives were included based on inclusion and exclusion criteria. They were randomly divided into experimental and control groups. Sociodemographic characteristics and clinical features related to the disease were recorded using the "Sociodemographic Data Form." Before and four weeks after the intervention, the "Pittsburgh Sleep Quality Index" was used to observe sleep quality, and the "Boston CTS Questionnaire" assessed symptom severity and functional status. A five-week intervention program was designed, including one week of training and four weeks of application and observation. After the initial evaluation, online training was individually conducted. The training provided information about carpal tunnel syndrome, activity and sleep ergonomics, and splinting recommendations. Data before and after the intervention were compared between the two groups. **Results:** The experimental group showed a statistically significant increase in certain parameters related to symptom severity, functional status, and sleep quality. ($P<0,05$) **Discussion:** It is believed that more meaningful results can be obtained with a larger sample size, face-to-face training, increased monitoring frequency, and extended interventions.

Keywords: Carpal tunnel syndrome, sleep quality, symptom severity, functional status, ergonomics

Otizmlı Çocukların Bakım Verenlerinde Okupasyonel Dengenin İncelenmesi

Examination of Occupational Balance in Caregivers of Children with Autism

Kübra ERSOY¹, Nursena ULAŞ², Serkan PEKÇETİN³, Berkan TORPİL³

¹ Araştırma Görevlisi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Ergoterapist, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Yüksek Lisans Programı, Ankara, Türkiye

³ Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma otizmlı çocukların bakım verenleri ile tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenlerinin okupasyonel dengelerinin karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 18-65 yaş arasında olan otizmlı çocukların bakım verenleri (n=48) ve tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenleri (n=48) olmak üzere toplam 96 bakım veren dahil edilmiştir. Çalışmada sosyodemografik veri formu ve Okupasyonel Denge Anketi kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Otizmlı çocukların bakım verenlerinin okupasyonel denge skoru (14,33±5,41) tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenlerinin okupasyonel denge skoruna (20,25±4,38) göre daha düşüktür. Otizmlı çocukların bakım verenleri ile tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenlerinin okupasyonel dengeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,01). **Tartışma:** Bu çalışma otizmlı çocukların bakım verenleri ile tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenleri arasında okupasyonel dengenin farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Okupasyonel dengenin sağlık ve iyilik hali ile ilişkili olduğu göz önüne alındığında otizmlı çocukların bakım verenlerine yönelik yapılan okupasyonel denge müdahalelerinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu, Bakım veren, Okupasyonel denge

ABSTRACT

Purpose: This study was conducted to compare the occupational balance of caregivers of children with autism and caregivers of typically developing children. **Material and Methods:** A total of 96 caregivers, including caregivers of children with autism (n=48) and caregivers of typically developing children (n=48) between the ages of 18-65, were included in the study. Sociodemographic data form and Occupational Balance Questionnaire were used in the study. **Results:** The occupational balance score of caregivers of children with autism (14.33±5.41) is lower than the occupational balance score of caregivers of typically developing children (20.25±4.38). A statistically significant difference was found between the occupational balances of caregivers of children with autism and caregivers of typically developing children (p<0.01). **Discussion:** This study reveals that occupational balance differs between caregivers of children with autism and caregivers of typically developing children. Considering that occupational balance is associated with health and well-being, occupational balance interventions for caregivers of children with autism are thought to be important.

Keywords: Autism spectrum disorder, Caregiver, Occupational balance

Omuz Ağrısı Omuz Pozisyon Hissini Gerçekten Azaltır mı?: Bir Pilot Çalışma

Does Shoulder Pain Really Reduce Shoulder Position Sense?: A Pilot Study

Tuğba ARSLAN¹, Serdar ARSLAN², Engin DİNÇ³, Gökmen YAPALI⁴

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Çankırı, Türkiye

² Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Nezahat Keleşoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

³ Uzm. Dr., Konya İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı, Konya, Türkiye

⁴ Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Nezahat Keleşoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

ÖZ

Amaç: Çalışmanın amacı omuz ağrılı hastaların ağrılı omuzlarının pozisyon hissi ile ağrılı olmayan omuzlarının pozisyon hissini karşılaştırmaktır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma kapsamında 10 omuz ağrılı hastanın (6 erkek, 4 kadın) 20 omuzu değerlendirildi. Katılımcıların yaş, boy ve kiloları kaydedildi. Ağrı ölçümü visüel analog skalası (VAS) ile yapıldı. Pozisyon ölçümü için univesal gonyometre kullanıldı. Önce ağrı olmayan omuz ardından ağrılı omuz 3'er kez ölçüldü. Üç ölçümün ortalaması pozisyon hissi olarak kaydedildi. **Sonuçlar:** Katılımcıların yaş, boy ve kiloları sırasıyla 50,64±11,69; 169,27±7,85 cm ve 83,45±14,92 kg idi. Ağrı ortalaması 5,36±2,16 idi. Ağrılı omuzların pozisyon hissi 3,64±3,23 derece iken ağrılı olmayan omuzların pozisyon hissi 8,64±3,93 idi (p=0,004). **Tartışma:** Literatürde aksini iddia eden çalışmalar bulunmakla birlikte omuz ağrısı omuz propriosepsiyonu olumsuz etkilemiyor olabilir. Bununla birlikte omuz ağrısının hastalara omuz eklem açısını bulmada rehberlik etmiş olabilir. Bu nedenle omuz pozisyon hissi ölçümlerinde ağrının hasta için kolaylaştırıcı bir faktör olabileceğine dikkat edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kinestezi, Propriosepsiyon, Rotator manşet

ABSTRACT

Purpose: The aim of the study was to compare the position sense of the painful shoulders with the position sense of the non-painful shoulders of patients with shoulder pain. **Material and Methods:** Within the scope of the study, 20 shoulders of 10 patients with shoulder pain (6 male, 4 female) were evaluated. The age, height and weight of the participants were recorded. Pain was measured with the visual analog scale (VAS). Universal goniometer was used for position measurement. First the non-painful shoulder and then the painful shoulder were measured 3 times. The mean of three measurements was recorded as position sense. **Results:** Age, height and weight of the participants were 50.64±11.69, 169.27±7.85 cm and 83.45±14.92 kg respectively. The mean pain was 5.36±2.16. The position sense of the painful shoulders was 3.64±3.23 degrees, while the position sense of the non-painful shoulders was 8.64±3.93 (p=0.004). **Discussion:** Although there are studies in the literature that claim the contrary, shoulder pain may not negatively affect shoulder proprioception. However, shoulder pain may have guided patients in finding the shoulder joint angle. Therefore, it should be noted that pain may be a facilitating factor for the patient in shoulder position sense measurements.

Keywords: Kinesthesia, Proprioception, Rotator cuff

Otizm Spektrum Bozukluğu Tanılı Çocukların Bakım Verenlerinin Aktivite Problemlerinin Belirlenmesi ve Aktivite Performansının-Memnuniyetinin İncelenmesi

Examination of Activity Performance in Caregivers of Children Diagnosed with Autism Spectrum Disorder

Nursena ULAŞ¹, Kübra ERSOY², Mehmet ÇETİNKAYA³, Yusuf İslam Değerli⁴, Barkın KÖSE⁵

¹ Ergoterapist, Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Bölümü, Yüksek Lisans Programı, Ankara, Türkiye

² Araştırma Görevlisi, Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Uzman Ergoterapist, Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

⁴ Öğretim Görevlisi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksekokulu, İş ve Uğraşı Bölümü, Ankara, Türkiye

⁵ Dr. Öğr. Üyesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma otizm spektrum bozukluğu (OSB) tanılı çocukların bakım verenlerinin aktivite tercihlerini, bu aktivitelerdeki performanslarını ve memnuniyetlerini incelemek ve tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenleriyle karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Bu çalışmaya 18-65 yaş arasında olan OSB'li çocukların bakım verenleri (n=48) ve tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenleri (n=48) olmak üzere toplam 96 birey dahil edilmiştir. Çalışmada Sosyodemografik Bilgi Formu ile bakım verenlerin demografik bilgileri kaydedilmiştir. Aktivite performans ve memnuniyet düzeyinin belirlenmesi için Kanada Aktivite Performans Ölçeği (KAPÖ) kullanılmıştır. **Sonuçlar:** OSB'li çocukların bakım verenlerinin bildirdiği problemler en sık serbest zamanla (%68,18) ilişkiliyken, bunu üretkenlik (%18,18) ve kişisel bakım (%13,63) takip etmiştir. Bildirdikleri aktivitelerden performans ve memnuniyetleri sırasıyla 3,61±1,35 ve 3,01±1,29 hesaplanmıştır. Tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenlerinin bildirdiği problemler ise en sık serbest zaman (71,23) ile ilişkiliyken, bunu üretkenlik (19,17) ve kişisel bakım (%9,5) takip etmiştir. Bildirdikleri aktivitelerden performans ve memnuniyetleri ise sırasıyla 6,24±1,20 ve 4,82±1,10 olarak hesaplanmıştır. KAPÖ verileri incelendiğinde OSB'li çocukların bakım verenleri ile tipik gelişim gösteren çocukların bakım verenlerinin aktivite performans ve memnuniyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (p<0,01). **Tartışma:** OSB'li çocukların bakım verenlerinin bildirdiği problemlerindeki performanslarının ve memnuniyetlerinin artırılması için kişi merkezli ergoterapi değerlendirme ve müdahalelerinin yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu, Bakım veren, Aktivite performansı, Aktivite memnuniyeti

ABSTRACT

Purpose: This study was designed to investigate the activity preferences of caregivers of children diagnosed with autism spectrum disorder (ASD), their performance and emotions in these activities, and to care for typically developing children. **Material and Methods:** A total of 96 individuals, including caregivers of children with ASD (n=48) and caregivers of typically developing children (n=48) between the ages of 18-65, were included in this study. In the study, demographic information of caregivers was recorded with the Sociodemographic Information Form. The Canadian Occupation Performance Scale (COPM) was used to determine activity performance and satisfaction levels. **Results:** Problematic activities reported by caregivers of children with ASD were most frequently related to free time (68.18%), followed by productivity (18.18%) and personal care (13.63%). Their performance and satisfaction with the activities they reported were calculated as 3.61±1.35 and 3.01±1.29, respectively. The problematic activities reported by the caregivers of typically developing children were most frequently related to free time (71.23), followed by productivity (19.17) and personal care (9.5%). Their performance and satisfaction with the activities they reported were calculated as 6.24±1.20 and 4.82±1.10, respectively. When COPM data was examined, a statistically significant difference was found between the activity performance and satisfaction of caregivers of children with ASD and caregivers of typically developing children (p<0.01). **Discussion:** It is thought that it is important to conduct person-centered occupational therapy evaluations and interventions to increase the performance and satisfaction of children with ASD in problematic activities reported by their caregivers.

Keywords: Autism spectrum disorder, Caregiver, Occupational performance, Occupational satisfaction

Stresle Başa Çıkma Stratejilerinin İnterosepsiyon ve Psikolojik Sağlamlık Üzerine Etkisi

The Impact of Coping Strategies on Interoception and Psychological Resilience in Response to Stress

Fatma Rana AYDEMİR¹, Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ², Onur ALTUNTAŞ³

¹ Ergoterapist, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Uzman Ergoterapist, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Üniversite öğrencileri, akademik, sosyal ve bireysel birçok stresörle karşı karşıyadır. Bu noktada stresle başa çıkma stratejileri büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerine yönelik stresle başa çıkma eğitiminin interosepsiyon ve psikolojik dayanıklılık üzerine etkisinin incelenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 52 üniversite öğrencisi (müdahale n=28; kontrol n=24) dahil edildi. Müdahale grubuna 12 hafta süresince stresle başa çıkma tekniklerini içeren eğitim verilirken; kontrol grubuna herhangi bir eğitim uygulanmadı. Müdahale ve kontrol grupları sosyodemografik bilgi formu ve İnterosepsiyon Duyu Ölçeği (İDÖ), Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ), Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeğini (KPSÖ) eğitim öncesi ve sonrasında tamamladı. İki grubun eğitim öncesi ve sonrasındaki değerlendirme sonuçları karşılaştırıldı. **Sonuçlar:** Müdahale grubunun eğitim öncesi ve sonrasında İDÖ ve KPSÖ sonuçlarında istatistiksel olarak anlamlı değişiklik gözlemlendi ($p<0.05$). Kontrol grubunda ise İDÖ ve KPSÖ sonuçlarında anlamlı bir değişiklik görülmedi ($p>0.05$). ASÖ sonuçlarında ise her iki grupta da anlamlı bir değişiklik saptanmadı ($p>0.05$). **Tartışma:** Bulgularımız, stresle başa çıkma stratejilerinin interosepsiyon ve psikolojik sağlamlık üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermektedir. Çalışma sonuçları, stresle başa çıkma eğitiminin üniversite öğrencilerinde kendi duygularını ve fiziksel tepkilerini daha iyi anlamalarına yardımcı olduğu ve ayrıca zorluklara karşı mücadele etmede daha güçlü ve esnek olmalarını sağlamada önemli bir rolü olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İnterosepsiyon, Psikolojik Sağlamlık, Stres

ABSTRACT

Purpose: University students face various academic, social stressors. Coping strategies for stress are important in this context. This study investigates the effect of stress coping education on interoception and psychological resilience in university students. **Material and Methods:** Study included 52 university students (intervention n=28; control n=24). Intervention group received education on stress coping techniques for 12 weeks, while the control group did not receive any training. Both groups completed a sociodemographic information form, Interoception Sensory Questionnaire (ISQ), Perceived Stress Scale (PSS), and Brief Resilience Scale (BRS) before and after the training. The evaluation results for both groups were compared. **Results:** Statistically significant changes were observed in the ISQ and BRS scores of the intervention group before and after the training ($p<0.05$). However, there was no significant change in the ISQ and BRS scores of the control group ($p>0.05$). There were also no significant changes in the PSS scores in both groups ($p>0.05$). **Discussion:** Our findings indicate a positive effect of stress coping strategies on interoception and psychological resilience. This suggests that stress coping education helps university students better understand their emotions and physical responses and plays a significant role in enhancing their strength and flexibility in dealing with challenges.

Keywords: Interoception, Resilience, Stress

Covid-19 Pandemisi Sonrası Çalışma Modellerinin Bilişsel Beceriler Açısından Karşılaştırılması

Comparison of Post-Covid-19 Pandemic Work Models in terms of Cognitive Abilities

Suzan KAYA EVSEN¹, Yağmur SÖZBİR² Merve NURTEN³, Başar ÖZTÜRK⁴, M. Yusuf ÇELİK⁵

¹ Uzman Ergoterapist, İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Ergoterapist, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Ergoterapist, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁴ Doç.Dr., Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁵ Prof. Dr., Biruni Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, COVID-19 pandemisi sonrası çalışma modellerinin bilişsel sağlık, duygusal iyilik hali ve genel yaşam kalitesi üzerindeki etkisini araştırmaktadır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 25-40 yaş arası, yakın çevreden ulaşılan; 20 evden çalışan, 50 ofis çalışanı ve 24 hibrit çalışan dahil edilmiştir. Bilişsel sağlık CogniFit uygulaması aracılığıyla ve yüzyüze; anksiyete, depresyon, fiziksel aktivite ve uyku düzenleri Google Formlar aracılığıyla ve online olarak değerlendirilmiştir. **Sonuçlar:** Katılımcıların %53'ü CogniFit uygulamasında başarılı skorlar elde etmiştir. Hibrit çalışanlar en yüksek bilişsel skorları (ortalama skor: 433,54) göstererek hem evden çalışanları (ortalama skor: 403,45) hem de ofis çalışanlarını (ortalama skor: 369,80) geride bırakmıştır. Üç grup arasında CogniFit toplam puanı ($p=0.024$), yürütücü işlev ($p=0.020$), dikkat ($p=0.005$), koordinasyon ($p=0.025$) ve algı ($p=0.039$) değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Çalışma, kadınların (%54) erkeklerden (%51,6) biraz daha yüksek bilişsel başarı oranlarına sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, anksiyete oranları evde çalışanlar arasında nispeten daha yüksekken (%31,5), ofis çalışanları daha düşük anksiyete (%24) sergilemiştir. Depresyon oranları evde çalışanlar (%36,7) ve hibrit çalışanlar (%36) arasında benzerlik gösterirken, ofis çalışanlarında bu oran daha düşüktür (%16). **Tartışma:** Çalışma paradigmaları gelişmeye devam ederken, bu çalışma bilişsel sağlığı ve duygusal iyilik halini desteklemek için bütüncül yaklaşımların gerekliliğini pekiştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biliş; Covid-19; İş; Çalışma modelleri; Ofis çalışanları

ABSTRACT

Purpose: This study investigates the impact of working models on cognitive health, emotional well-being and overall quality of life after the COVID-19 pandemic. **Materials and Methods:** The study included 20 homeoffice, 50 office and 24 hybrid workers aged 25-40 years who were recruited from their immediate surroundings. Cognitive health was assessed via CogniFit application and face-to-face; anxiety, depression, physical activity and sleep patterns were assessed via Google Forms and online. **Results:** 53% of participants achieved successful scores on the CogniFit app. Hybrid workers showed the highest cognitive scores (mean score:433.54), surpassing both homeoffice workers (mean score:403.45) and office workers (mean score:369.80). Statistically significant differences were observed between the three groups in CogniFit total score ($p=0.024$), executive function ($p=0.020$), attention ($p=0.005$), coordination ($p=0.025$) and perception ($p=0.039$). The study found that women (54%) had slightly higher cognitive achievement rates than men (51.6%). Furthermore, anxiety rates were relatively higher among homeoffice workers (31.5%), while office workers exhibited lower anxiety (24%). Rates of depression were similar between homeoffice workers (36.7%) and hybrid workers (36%), but lower among office workers (16%). **Discussion:** As research paradigms improve, the current study offers a fresh method to developing a holistic approach to enhance cognitive health and emotional well-being.

Keywords: Cognition; Covid-19; Work; Work models; Office workers

Sorumlu Yazar (Corresponding Author): Suzan KAYA EVSEN E-mail: ergsuzankaya@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-0272-8284

İnmeli Bireylerde Aktivite-Rol Yeterliliği, Okupasyonel Denge ve Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship Between Occupational Competence, Occupational Balance, and Resilience in Individuals with Stroke

Şevval GÜZEL¹, Gözde ÖNAL², Buket Nur YAVUZ³

¹ Stajyer Ergoterapist, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Ergoterapist, Beyhekim Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ergoterapi Bölümü, Konya, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma inme geçmişi olan bireylerin aktivite rol yeterliliği ve okupasyonel denge durumları ile psikolojik sağlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma, 18 yaş üstü (ortalama 52,63±10,66 yıl) inme geçmişi olan Konya Beyhekim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvuran 30 katılımcı ile gerçekleştirildi. Bireylerin aktivite-rol yeterlilikleri Aktivite Öz Değerlendirme Ölçeği (AÖDÖ) ile, okupasyonel denge durumları Okupasyonel Denge Anketi (ODA) ile, psikolojik sağlık düzeyleri ise Connor-Davidson Psikolojik Sağlık Ölçeği (CD-RISC) ile değerlendirildi. İstatistiksel analiz için Pearson Korelasyon Testi kullanıldı. **Sonuçlar:** Bireylerin aktivite öz yeterliliği ile okupasyonel denge durumları istatistiksel olarak ilişkili bulundu (r: 0,421, p: 0,028). CD-RISC'in azim ve kişisel yetkinlik alt boyutu ile ODA (r: 0,376, p: 0,04); negatif olaylara tolerans (r: 0,456, p: 0,011) ve maneviyat (r: 0,411, p: 0,024) alt boyutları ile AÖDÖ istatistiksel olarak ilişkili bulundu. **Tartışma:** İnmeli bireylerde okupasyon temelli müdahaleler planlanırken aktivite öz yeterlilik durumunu ve okupasyonel dengelerini geliştirmede bireylerin psikolojik sağlık düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İnme, Okupasyonel denge, Psikolojik sağlık.

ABSTRACT

Purpose: This study was conducted to examine the relationship between the occupational competence, occupational balance status, and levels of psychological resilience in individuals with a history of stroke. **Materials and Methods:** The study was conducted with 30 participants aged 18 and above (mean age 52.63±10.66 years) who had a history of stroke and presented to Konya Beyhekim Education and Research Hospital. The participants' occupational competence was assessed using the Occupational Self-Assessment (OSA), their occupational balance status was assessed using the Occupational Balance Questionnaire (OBQ), and their levels of resilience were evaluated using the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). Pearson Correlation Test was used for statistical analysis. **Results:** The participants' occupational self-perception was statistically correlated with their occupational balance status (r: 0.421, p: 0.028). CD-RISC's determination and personal competence subscale were statistically correlated with OBQ (r: 0.376, p: 0.04); tolerance to negative events (r: 0.456, p: 0.011), and spirituality (r: 0.411, p: 0.024) subscales were statistically correlated with OSA. **Discussion:** When planning occupation-based interventions for individuals with stroke, their levels of psychological resilience should be considered in addition to improving their occupational competence and occupational balance.

Keywords: Stroke, Occupational balance, Resilience.

Fiziksel Engelli Bireylerin Bakım Verenlerine Uygulanan Kişi Merkezli Ergoterapi Müdahalesinin Bakım Yüküne ve Yaşam Kalitesine Etkisi

The Effect Of Person-Centered Occupational Therapy Intervention On Care Burden And Life Quality Of Physically Disabled Individuals' Caregivers

Şeyma DUMAN¹, Remziye AKARSU²

¹Ergoterapist, İstanbul, Türkiye

²Öğretim Görevlisi, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı bakım verenlere uygulanan MOHO temelli ergoterapi müdahalesinin bakım yüküne ve yaşam kalitesine olan etkisini ölçmektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Barthel GYA İndeksine göre orta derece ve altı bağımlılık seviyesinde 5 fiziksel engelli bireyin bakım verenleri dahil edilmiştir. Müdahale, 4 hafta boyu haftada 3 saat uygulanan 12 saatlik bir eğitim programından oluşmaktadır. Değerlendirme araçları Bakas Bakım Verme Etki Ölçeği, SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği, İnsan Aktivite-Rol Modeli Tarama Aracı (MOHOST), Aktivite Öz Değerlendirmesi (OSA), Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği, Numerik Orantılama Ölçeği (NRS), Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi'nden oluşmaktadır. Değerlendirmeler müdahale öncesi ve sonrasında tekrarlanmış, aradaki değer farkı hesaplanmıştır. **Sonuçlar:** MOHOST genel puanlarında ve OSA yeterlilik puanlarında yükselmeler saptanmıştır. Bakas Bakım Verme Etki Ölçeği ve SF-36 Yaşam Kalitesi ölçekleri sonucunda olumlu bir artış gözlemlenmiştir. **Tartışma:** MOHO temelli ergoterapi müdahaleleri ile oluşturulan eğitim programının bakım verenler üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmüştür. Aktivite-rol katılımı ve aktivite yeterlilik değerlendirmelerinde tüm bakım verenlerin değerlerinde yükselme görülmüştür. Bakım verenlerin hissettikleri bakım yükünde azalmalar görülürken yaşam kalitelerinde artış sağlanmıştır. Nitel görüşmelerde de bakım verenlerden olumlu geri bildirimler alınmıştır. Bu çalışma bakım verenlerin problemlerine kişiye özgü çözümler sunan pilot bir çalışmadır. Bu çalışmaların daha fazla bakım verenle ve daha uzun müdahale programlarıyla sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım veren, bakım yükü, yaşam kalitesi, MOHO, ergoterapi

ABSTRACT

Purpose: This study aimed to measure the MOHO-based occupational therapy's effect on caregivers' burden and quality of life. **Materials and Methods:** Caregivers of 5 physically disabled individuals with medium to low dependency based on the Barthel ADL Index were included. The intervention consisted of a 12-hour training program, administered 3 hours a week for 4 weeks. Assessments utilized tools like Bakas Caregiving Outcomes Scale, SF-36 Quality of Life Scale, Model of Human Occupation Screening Tool (MOHOST), Occupational Self Assessment (OSA), Beck Depression Scale, Beck Anxiety Scale, NRS, and Pittsburgh Sleep Quality Index. Pre and post-intervention evaluations were compared and differences were calculated. **Results:** Notable increases in overall MOHOST and OSA competence scores were found, with positive improvements in the Bakas Caregiving Outcomes Scale and SF-36 Quality of Life Scale. **Discussion:** The MOHO-based occupational therapy intervention has positively affected caregivers. All caregivers demonstrated enhanced activity-role participation and activity competency. Reductions in perceived caregiving burden and improvements in quality of life were noted. Positive feedback was received from caregivers in qualitative interviews. This study is a pilot study offering individualized solutions to the problems of caregivers. It is recommended to continue these studies with more caregivers and longer intervention programs.

Keywords: Caregivers, caregiver burden, quality of life, MOHO, occupational therapy

El Yaralanması Geçiren Bireylerin E-Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi

Investigation Of E-Health Literacy Levels of Individuals With Hand Injury

İlkem Ceren SİĞİRTMAÇ¹, Özge Buket ARSLAN², Ceren AYVALI³, Çiğdem ÖKSÜZ⁴

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Çankırı, Türkiye

² Öğretim Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Uzm. Erg., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

⁴ Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Amaç: Yanıklar, bireylerin fiziksel mental ve psikososyal yeteneklerinde işlevsel limitasyonlara neden olan ve yaşam kalitesini önemli ölçüde etkileyen ciddi travmalardır. Yanık sonrası iyileşmenin belirleyicilerinden olan günlük yaşam okupasyonlarına, iş ve istihdam, sosyal etkileşim ve sosyal etkinliklere katılım önemlidir. Bu çalışmanın amacı yanık sonrası bireylerin okupasyonel katılımdaki limitasyonunu belirlemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya önemli bölgelerinde (yüz, üst ekstremité, alt ekstremité) yanık bulunan 18-65 yaş aralığında, 27 yanık mağduru dahil edildi. Bireylerin demografik özellikleri Sosyodemografik form ile katılımda güçlük yaşadıkları alanlar ise Katılım ölçeği (P-Scale) ile değerlendirildi. **Bulgular:** Yanan toplam vücut yüzey alanı ortalaması ≥ 56 idi. Yaş ortalaması 34, cinsiyet dağılımları %88 erkek olup, %55'i evliydi. Yanık yaralanmasının üzerinden geçen süre ise ortalama 6 yıldır. İstatistiksel analiz sonucunda katılımın orta düzeyde kısıtlayıcı olduğu belirlendi ($p < 0,001$). Veriler incelendiğinde katılımı etkileyen faktörler arasında yanık derecesi, vücut alanı, toplam vücut yüzey alanının genişliği, yaş, cinsiyet, medeni durum ve yanık yaralanmasından bu yana geçen sürenin etkili olabileceği görüldü. **Sonuç:** Yanık rehabilitasyon süreci uzun ve zordur. Yanık mağdurlarının bu süreçte biyopsikososyal iyileşmelerinin, hayata ve topluma yeniden katılımının sağlanması amacıyla, katılım ölçeği ile değerlendirilerek müdahale stratejilerinin geliştirilmesi ve katılımın artırılması, yanıktan etkilenen bireylerin yaşamlarında önemli bir fark yaratacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yanıklar, Katılım, Yaşam Kalitesi

ABSTRACT

Purpose: Health literacy involves understanding health information, effective communication, and accurate advice application. E-health literacy arises from electronic access to health information, emphasizing its significance. Our study aimed to assess the e-health literacy levels of individuals with hand injuries. **Material and Methods:** Data were collected through a sociodemographic form, E-Health Literacy Scale (E-HLS), evaluating technology use in health information access. Comprising ten items, including two on internet usage and eight on internet attitudes, responses were recorded on a five-point Likert scale. A higher score indicates superior e-health literacy. Turkish validity and reliability of E-HLS are established. Data were collected via Google Forms. **Results:** A total of 69 individuals (54% male; 46% female), with hand injuries participated aged 12-65 with a mean of 36.31 ± 13.87 years. Of the participants, 55% ($n=38$) believe that internet is useful when making decisions about their health, 58% ($n=40$) consider it important to access health resources online. Mean E-HLS score was 28.36 ± 6.12 . **Discussion:** Our study exhibited a moderate level of e-health literacy among individuals with hand injuries. A significant majority considered the internet a valuable resource for accessing health-related information and making informed health decisions. It's crucial to remember that in this digital age with increased access to health information, e-health literacy remains an important issue.

Keywords: Hand injury, e- Health Literacy, Health Literacy

Yanık Kurtulanlarında Katılım

Participation in Burn Survivors

Sevgi KARA¹

Dr.Fzt. Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yanık Merkezi, Ankara, Turkey

ÖZ

Amaç: Sağlık okuryazarlığı, kişilerin temel sağlık bilgilerini okuyup anlayabilme, sağlık personeli ile uygun iletişim kurabilme ve sağlık tavsiyelerini doğru anlayıp uygulayabilme becerisidir. Sağlık bilgilerine elektronik ortamdan ulaşabilmek e-sağlık okuryazarlık kavramını yaratmıştır. Çalışmamızda el yaralanması geçiren bireylerin e-sağlık okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmada sosyodemografik veri formu ve E-Sağlık Okuryazarlık Ölçeği (E-SOÖ) kullanılmıştır. E-SOÖ, sağlık bilgilerine ulaşımında teknolojiyi kullanma becerisini ve e-sağlık bilgilerini kullanma düzeyini değerlendirmektedir. Ölçeğin maddelerinden 2'si internet kullanımıyla, 8'i internet tutumuyla ilgilidir. Maddeler beşli likert ile cevaplandırılır. Puanın yüksekliği e-sağlık okuryazarlığının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. E-SOÖ'nin, adolesan, 18-45 yaş ve 45 yaş üstü yetişkinlerde Türkçe geçerliliği ve güvenilirliği gösterilmiştir. Çalışmamızda veriler çevrimiçi yöntemler ile Google form aracılığıyla toplanmıştır. **Sonuçlar:** Yaş ortalamaları 36,31±13,87 (12-65) yıl olan el yaralanması geçiren 69 (%54 erkek; %46 kadın) birey katılmıştır. Katılımcıların %55'i (n=38) sağlıkları hakkında karar verirken internetin yararlı olduğunu, %58 (n=40)'i internette sağlık kaynaklarına erişebilmelerinin önemli olduğunu düşünmektedir. E-SOÖ puan ortalamaları 28,36±6,12'dir. **Tartışma:** Çalışmamızda el yaralanması geçiren kişilerin e-sağlık okuryazarlık seviyeleri orta düzeyde bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların çoğu internetin sağlıkla ilgili bilgilere erişimde ve sağlık kararlarında önemli bir kaynak olarak görmektedir. Sağlıkla ilgili bilgilere daha fazla erişim sağlanan dijital çağda e-sağlık okuryazarlığının önemli bir konu olduğu unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: El yaralanmaları, E-sağlık okuryazarlığı, Sağlık okuryazarlığı,

ABSTRACT

Objective: Burns are serious traumas that cause functional limitations in the physical, mental and psychosocial abilities of burn victims and significantly affect their quality of life. Participation in daily life activities, work and employment, social interaction and social activities, which are the determinants of post-burn recovery is important. The aim of this study is to determine the limitations of survivors in occupational participation after burns. **Material and Methods:** In the study, 27 burned victim between 18 and 65 years of age whose had burns in significant areas (face, upper extremity, lower extremity) were included. The demographic characteristics of the individuals were evaluated with the Sociodemographic form and the Participation assessment scale (P-scale) was used to evaluate participation. **Results:** The average total body surface area burned was $\geq 56\%$. The average age was 34 years and distributions of sex was %88 and %55 were married. The average time since burn injury was 6 years. As a result of statistical analysis, it was determined that participation was moderately restrictive ($p < 0,001$). When the data were examined, it was seen that the burn degree, body area, width of the total body surface area burned, age, gender, marital status and time since burn injury could be effective among the factors affecting participation. **Conclusion:** The burn rehabilitation process is long and difficult. In order to ensure the biopsychosocial recovery of burn survivors in this process and their re-integration into life and society, developing intervention strategies by evaluating them with the participation scale and increasing participation will be provided a significant difference in the lives of victims affected by burns.

Keywords: Burns, Participation, Quality of Life